

Anders en Beter
Accommodatienota Welzijn
Gemeente Groningen

Projectgroep accommodatiebeleid
gemeente Groningen met medewerking
van ICS / Deloitte.
29 november 2005

Inhoud

1. Inleiding	4
1.1 Vooraf: conclusies uit het inspraaktraject	4
1.2 Gemeentelijk welzijnsbeleid	6
1.3 Samenhang in het welzijnsbeleid	7
1.4 Aanleiding accommodatienota	8
1.5 Vraagstelling accommodatienota	11
1.6 Inkadering accommodatienota	11
1.7 Maatwerk in accommodatiebeleid	12
1.8 Accommodatienota: geen eind- maar beginpunt!	12
1.9 Werkwijze	13
1.10 Opbouw rapportage	13
2. Aanbevelingen en actiepunten	15
2.1 Gesprekken besturen	15
2.2 Regie op wijkniveau	15
2.3 Registratiesysteem	16
2.4 Loket OCSW	16
2.5 Prioritaire doelgroepen	17
2.6 Onderscheid buurt-en speeltuinverenigingen en buurtcentra	17
2.7 Commerciële functies	18
2.8 Onderscheid speeltuinen en speeltuingebouwen	18
2.9 Structureel overleg met besturen van stichtingen en verenigingen	19
2.10 Centraal beheer	19
2.11 Dienstverlening beheerorganisatie (WPG)	20
2.12 Inhoudelijke begeleiding	21
3. Toetskader accommodaties	22
3.1 Beoordeling sociaal-culturele accommodaties	22
3.2 Urgentie van waarden	23
3.3 Toetskader sociaal-culturele accommodaties	24
3.4 Uitkomsten toetskader	26
4. Toetsing sociaal-culturele accommodaties	27
4.1 Verantwoording toepassing toetskader	27
4.2 Toetsing per wijk	27

5. Beheer	48
5.1 Inleiding	48
5.2 Centrale beheerorganisatie	48
5.3 Budget beheer	50
6. De nieuwe bekostigingssystematiek	54
6.1 Vier categorieën	54
6.2 Nadere uitwerking	57
7. Financiële consequenties	59
7.1 Beschikbaar budget	59
7.2 Voorgestelde inzet middelen	60
7.3 Implementatie, overgangsregeling en incidentele lasten	61
8. Invoering en evaluatie	62

1. Inleiding

1.1 Vooraf: conclusies uit het inspraaktraject

Dit is de definitieve accommodatienota welzijn. Deze nota bouwt voort op de concept-accomodatienota welzijn *Anders en Beter* die op 11 oktober 2005 door het college van burgemeester en wethouders is vastgesteld. In de nota wordt uiteengezet hoe we vanuit de doelstellingen van het welzijnsbeleid het accommodatiebeleid opnieuw willen vormgeven. Op basis van het inspraaktraject hebben we de nota aangepast. In het kort schetsen we hier de conclusies uit het inspraaktraject, zodat de wijzigingen ten opzichte van de concept-accomodatienota helder zijn.

Uit de inspraakreacties blijkt bezorgdheid en grote betrokkenheid. De noodzaak van ingrijpen in het huidige accommodatiebeleid en het streven naar een betere verdeling, verbeterde subsidiesystematiek en het streven naar een kwaliteitsverbetering wordt door iedere inspreker gedeeld. Diverse insprekers hebben dan ook allereerst hun complimenten uitgesproken over de concept-accomodatienota of diverse onderdelen ervan. De hoofdlijnen van de concept-accomodatienota worden veelal gedeeld: het toetskader, de ruimere middelen voor het beheer en de nieuwe subsidiesystematiek. De nota zelf wordt als toegankelijk en leesbaar ervaren. Ook de informatievoorziening vanuit de gemeente wordt door diverse sprekers als voldoende ervaren.

Daarnaast zijn er natuurlijk ook kritische noten gekraakt. Deze hadden betrekking op de toepassing van het toetskader, de constructie van een centrale beheerpool, onvoldoende aandacht voor 'spelen' in de nota, zorgen over overlast bij het creëren van meer openbare speelplekken. Daarnaast waren er specifieke vragen over de financiering en de totstandkoming van subsidiebedragen. Sommige inspraakreacties zijn voor ons aanleiding geweest om op een aantal punten de concept-accomodatienota te wijzigen.

We hebben onze visie nader uiteengezet om de samenhang in het welzijnsbeleid - inclusief spelen - te verduidelijken. Verder zetten we scherper neer welke verwachtingen we hebben van besturen bij het opstellen van een activiteitenprogramma en dat ze daarbij moeten samenwerken met andere accommodatiebesturen in de wijk. Ook lichten we het verschil nader toe tussen activiteiten uit beleidsprogramma's en algemene activiteiten die meer gericht zijn op ontmoeting en recreatie. Verder schetsen we wie als gevolg van dit onderscheid voor welke kosten verantwoordelijk is om voortaan het rondpompen van geld te voorkomen.

Ook bij het toetskader hebben we geprobeerd het een en ander te verhelderen. Zo hebben we de wijkkaartjes nu in de nota zelf verwerkt en de onderbouwing van de uitkomsten van het toetskader als bijlage toegevoegd. In de uitkomsten van het toetskader – welke accommodatie ontvangt wel of geen subsidie meer van de gemeente – zijn geen fundamentele wijzigingen doorgevoerd. Wel hebben we naar aanleiding van de reacties uit ondermeer Hoogkerk, de Korrewegwijk/ De Hoogte en de Indische Buurt en Beijum de wijze van subsidievoortzetting of –beëindiging aangepast.

- Voor Hoogkerk betekent dit dat we ruimte geven aan het initiatief van VWH en de gezamenlijke accommodatiebesturen om te onderzoeken of de Kreukelhof als welzijnaccommodatie door het instellen van een centrale beheerpool voor Hoogkerk behouden kan worden. Daaraan hebben we een aantal randvoorwaarden gesteld.
- BSV D.I.B. ontvangt in 2006 en 2007 nog het huidige subsidiebedrag. We zullen in die periode nagaan welke ontwikkelingsmogelijkheden er voor dit terrein nog meer zijn behalve het creëren van een openbare speelplek.
- Verder stellen we voor dat de gemeente het niet meer gesubsidieerde deel van de Börg huurt van de stichting tot er een structurele oplossing is gevonden. Bij de verdere ontwikkeling van de Börg en de Hoogte betrekken we ook de ideeën uit Sport in Beeld, zoals een *playground*.

Ten aanzien van de – op termijn – verplichte deelname aan een centrale beheerpool stellen we voor om dit principe voor alle accommodaties te handhaven, behalve voor de drie grote multifunctionele centra 't Dok, De Wijert/Helpman en 't Vinkhuys. Daarnaast hebben we op dit punt onze argumentatie nog eens aangescherpt en verduidelijkt.

In de begroting en de subsidiesystematiek hebben we nu wel budget opgenomen voor het onderhoud van de speeltuinen en speeltoestellen (investeringsbudget voor investeringen en groot onderhoud voor speeltuinen).

Overige wijzigingen zijn:

- de Schakel ontvangt voortaan een vergoeding voor schoonmaakkosten;
- we zullen ervoor zorgen dat het Stadspark er in beheer, ten opzichte van de huidige situatie, niet op achteruit gaat;
- voor de accommodatiebesturen die een pand huren, hebben we het budget om groot onderhoud te betalen (CAT. I C) geschrapt;

- 't Vinkhuys krijgt zelf jaarlijks de beschikking over het genormeerde bedrag voor groot onderhoud (CAT. I C);
- de openstelling van het Dorpshuis Hoogkerk is ruimer dan waar wij in onze normering vanuit gaan. We erkennen dit probleem en zullen in 2006 onderzoeken hoe we dit kunnen oplossen;
- speeltuin Kreukelhof kan een beroep doen op het budget voor speeltuin- en speeltoestellenonderhoud;
- het tekort op het beheer voor de jeugdvoorziening Hoogkerk hebben we opgelost;
- voor de Hunzeborgh stellen we in totaal een hogere afbouwsubsidie beschikbaar;
- we hebben structureel een bedrag opgenomen voor het openhouden van een sociaal culturele ruimte bij de Beijumkorf.

Om de financiering sluitend te maken hebben we het investeringsbudget verlaagd van € 10,- naar € 9,- per m², de incidentenpot voor beheer geschrapt en het budget voor openbare speelplekken verlaagd.

1.2 Gemeentelijk welzijnsbeleid

Welzijn gaat alle burgers van de stad aan. Het gaat om voorzieningen en activiteiten waardoor mensen zich kunnen ontwikkelen en ontplooiën en kunnen deelnemen aan de samenleving. Vanuit de gemeente is het zaak te zorgen voor een samenhangend pakket aan voorzieningen, in samenwerking met maatschappelijke en commerciële partners.

In diverse welzijnsnota's heeft de gemeente Groningen het welzijnsbeleid vastgesteld. Voor een deel wordt bestaand beleid gecontinueerd, terwijl voor een ander deel sprake is van nieuw beleid op grond van maatschappelijke ontwikkelingen. Het welzijnsbeleid van de gemeente Groningen is vervat in de volgende welzijnsnota's:

- Kadernota Welzijn *'Iedereen doet mee'* (december 2004)
- Nota *'Welzijn, Onderweg naar maatschappelijke ondersteuning'* (april 2005)
- Nota *'Zorgen voor morgen'* (november 2004)

Het uitvoeren van welzijnsactiviteiten is een belangrijke pijler om tot verwezenlijking van de doelstellingen van het gemeentelijk welzijnsbeleid te

komen. Sociaal-culturele accommodaties zoals buurthuizen (o.a. bij vensterscholen), speeltuinverenigingen en jongerenaccommodaties maken de uitvoering van deze welzijnsactiviteiten mogelijk en spelen in die zin een belangrijke faciliterende rol voor de uitvoering van het welzijnsbeleid. Het gaat in deze nota om de sociaal-culturele accommodaties.

Het beheer en de inzet van sociaal-culturele accommodaties vormt al jarenlang een onderwerp van discussie binnen de gemeente Groningen. Sinds de herstructurering van het sociaal-cultureel werk in 1994 is het moeilijk gebleken goede afspraken over de beheerorganisatie te maken en te komen tot een goede verdeling van de beschikbare middelen. In juni 2004 verscheen de laatste accommodatienota, die niet door de gemeenteraad is vastgesteld. Op basis van de Kadernota Welzijn van april 2005 is opnieuw een voorstel ontwikkeld om het accommodatiebeleid volgens dit nieuwe beleid in te richten. Daarbij is voor het beheer en de exploitatie van accommodaties een vernieuwd plan gemaakt en is er een toetsingskader voor de verdeling van de subsidies ontwikkeld. Verder worden de accommodaties – meer dan voorheen – gevraagd een bijdrage te leveren aan de doelstellingen van het gemeentelijk welzijnsbeleid. Deze nota presenteert dit nieuwe voorstel.

1.3 Samenhang in het welzijnsbeleid

De raad heeft bij de behandeling van de welzijnsnota het college verzocht om in de accommodatienota niet alleen in te gaan op de accommodaties, maar de totale samenhang te laten zien van wat er in wijken gebeurt: buurtconciërges, opbouwwerk, gesubsidieerde arbeid en welzijnsactiviteiten. Wij hebben hier een begin mee gemaakt doordat we ook incidenteel middelen hebben vrijgemaakt voor buurtconciërges, opbouwwerk, ouderenwerk zodat de huidige inzet voor twee jaar wordt gewaarborgd. In de welzijnsnota is nog aangegeven dat vanaf 1 januari 2006 een groot deel van de financiering van het opbouwwerk wegvalt, dit is dus in ieder geval voor 2 jaar opgelost. Tevens hebben we extra geld vrijgemaakt voor het vrijwilligersbeleid. Zo willen we in 2006 beginnen met een vrijwilligersmakelaar die potentiële vrijwilligers doorsluis naar vrijwilligersplekken bij instellingen en voorzieningen, maar ook bij bedrijven. Tevens hebben we specifieke aandacht voor de begeleiding van bijstandsgerechtigde vrijwilligers vanuit het reïntegratiebeleid. Verder is tijdens de inspraak door verschillende besturen aangegeven dat zij in de problemen komen bij de bekostiging van activiteiten vanuit het kinderwerk. Dit probleem gaan we nader bezien en we betrekken het in ieder geval bij de nieuwe nota kinderwerk die in het voorjaar van 2006 verschijnt. Het beleid voor al deze onderdelen zal nog nader uitgewerkt worden. Dat dit moet aansluiten bij het accommodatiebeleid is daarbij helder.

Verder willen wij benadrukken dat wij ons bewust zijn dat ons accommodatiebeleid samenhangt met het integrale speelplekkenbeleid van de gemeente Groningen. In

de accommodatienota benadrukken wij echter vooral de gebouwen. Wij hechten - net als veel burgers uit deze stad - veel belang aan speelruimte voor kinderen. Uit de Monitor Leefbaarheid en Veiligheid blijkt steeds weer dat wijkbewoners het onderdeel speelvoorzieningen, de beschikbaarheid en kwaliteit ervan, als zeer belangrijk aanmerken. De gezondheidsstatistieken waarschuwen ons daarnaast terdege voor bewegingsarmoede bij kinderen. Buiten spelen kan bijdragen aan een oplossing hiervoor. Eind 2004 stemde de Raad in met de Nota Speelplekkenbeleid, waarmee we een basis kregen voor een meer systematische aanpak op dit gebied. Die geven we vorm door per stadsdeel of wijk speelplekkenplannen te maken. Die zijn voor verschillende stadsdelen in uitvoering of in voorbereiding. Zo hebben we op 1 november 2005 bijvoorbeeld het rapport *Ruimte voor de jeugd in Noordijk* vastgesteld, waarmee voor dat stadsdeel een kader is gegeven waarbinnen we het spelen verder kunnen vormgeven. In het algemeen streven we naar een betere prioriteitstelling en afweging op stedelijk niveau; het vermijden van ad-hoc oplossingen; pro-actief beleid in plaats van slechts reageren op verzoeken vanuit wijken; duidelijkheid voor burgers over het gevoerde speelruimtebeleid en het voorkomen van inefficiëncy en het verbeteren van de organisatie rond speelruimtebeleid. Naast openbare speelplekken spelen ook de speeltuinen en de schoolpleinen een rol. In het komend jaar treden we in het kader van ons speelplekkenbeleid in overleg met de Speeltuinentrale over de verdere vormgeving van het integraal speelplekkenbeleid en de rol die speeltuinen en de Centrale daarbinnen met haar beschikbare deskundigheid en vrijwilligerskader kunnen vervullen.

1.4 Aanleiding accommodatienota

Het belang van het vaststellen van een accommodatienota blijft onverminderd aanwezig. Dit belang komt in belangrijke mate voort uit de volgende ontwikkelingen:

1. Leefbaarheid in de wijken en aansluiting bij het welzijnsbeleid

Een belangrijke reden om te komen tot een revitalisering van het accommodatiebeleid is de leefbaarheid in wijk en buurt. In veel wijken van de Stad, vooral ook in de prioriteitsgebieden, is de sociaal-culturele accommodatie van onmisbare waarde voor zowel de ontmoetingsfunctie als voor de welzijnsactiviteiten die veelal vanuit deze accommodaties plaats vinden. De prioriteitsgebieden zijn: Beijum-Oost, Lewenborg-Zuid, Corpus den Hoorn-Noord, de Wijert-Noord, Vinkhuizen, Paddepoel-Zuid, Tuinwijk, Oosterpark, Indische buurt/de Hoogte en de Grunobuurt.

Met het oog op het bereiken van de doelstellingen van het welzijnsbeleid is het van belang continu te monitoren of vraag en aanbod van sociaal-culturele accommodaties nog op elkaar aansluiten. In ons toetskader voor de

welzijnsaccommodaties hebben we daarom aan de strategische waarde prioriteit toegekend. In deze waarde gaan we na of de welzijnsaccommodatie een rol kan vervullen bij het bereiken van onze welzijnsdoelstellingen, met name voor prioritaire doelgroepen en in prioritaire gebieden (zie hoofdstuk 3. Toetskader accommodaties). In de praktijk vragen diverse onderdelen om een nadere ontwikkeling:

- Het welzijnsbeleid is gericht op het voorzien in algemene ontmoetingsruimten voor alle bewoners. Daarnaast richt het welzijnsbeleid zich op specifieke doelgroepen die vanuit hun achtergrond specifieke ondersteuning behoeven. Voor deze doelgroepen worden concrete welzijnsprogramma's ontwikkeld, zoals een jongeren- en ouderenprogramma. Om het welzijnsbeleid te faciliteren is het van belang dat de accommodaties in hun activiteitenprogrammering een goede balans vinden tussen de vraag naar ruimten voor algemene ontmoeting en doelgroepen.
- Ontmoeting vindt op verschillende plekken plaats, zoals vensterscholen, sportkantines en verzorgingshuizen. Voor een deel kunnen deze ontmoetingsruimten de functie van de sociaal-culturele accommodaties overnemen.
- Een nauwere samenwerking tussen besturen van accommodaties biedt mogelijkheden om de kwaliteit van dienstverlening voor de burgers te vergroten en tot een efficiëntere inzet van tijd, geld en kennis te komen.

2. Sociale infrastructuur

De komende jaren wordt de WMO ingevoerd. Dit betekent dat de verantwoordelijkheid voor het instandhouden van een hulp- en ondersteuningsstructuur op gemeentelijk niveau komt te liggen. Een stevige sociale infrastructuur - waarbij ontmoeting een centrale rol speelt - draagt bij aan de informele hulp- en ondersteuningsstructuur. Accommodatiebesturen en de betrokken vrijwilligers bouwen mee aan deze sociale infrastructuur. Daarnaast heeft de gemeente het voornemen om de komende tijd over de gehele stad zogenoemde wijkservicegebieden te realiseren. Deze richten zich in eerste instantie alleen op de doelgroep ouderen, maar het is onze bedoeling deze servicegebieden ook voor andere WMO-doelgroepen in te zetten. In diverse wijken kunnen de sociaal-culturele accommodaties daar ook een rol in vervullen. Bij de beschouwing van beschikbare ontmoetingsplekken in wijken hebben we derhalve ook gekeken naar de ruimtes die ten behoeve van deze wijkservicegebieden, dus met name voor ouderen, in de nota Zorgen voor Morgen zijn aangewezen. Deze ruimtes hebben we op de kaartjes aangegeven en in de uitkomsten van het toetskader beschreven. De ruimtes zijn niet meegeteld in het aantal beschikbare m² per wijk.

3. Reïntegratie en vrijwilligersbeleid

Zowel in het kader van de Wet Werk en Bijstand (WWB) als in de WMO is ons streven om meer vrijwilligers te activeren. Sociaal-culturele accommodaties zijn hierbij van belang in tenminste twee opzichten. Ten eerste zijn accommodaties bij uitstek geschikt als uitvalsbasis voor vrijwilligersactiviteiten. De programma's van de accommodaties drijven er op. Ten tweede vervult de accommodatie zelf ook een rol in het betrekken van vrijwilligers. De sociaal-culturele accommodaties steunen immers op vrijwilligers. Bij het activeren van vrijwilligers ook in het kader van de maatschappelijke participatie (voormalige ID-regeling), zijn accommodaties een natuurlijke bondgenoot. Dit zal in het vrijwilligersbeleid nader worden uitgewerkt.

4. Geen maatwerk in subsidies

In de door de raad vastgestelde nota's *Over de drempel* en *Alle drempels weg* is een systematiek geïntroduceerd die de subsidie-budgetten niet meer verdeelt op basis van activiteiten, maar op basis van een normbedrag per m² vloeroppervlak. Het normbedrag was bedoeld voor alle uitgaven (alle exploitatiekosten én alle huisvestingskosten).

De vaststelling van de nota's door de raad werd niet gevolgd door een wijziging van de subsidieverordening. In praktijk bleek de vastgestelde subsidiesystematiek te grofmazig. Er werd te weinig rekening gehouden met de omvang van de niet te beïnvloeden kosten. Ongeveer de helft van de accommodaties ging er volgens de 'm²-systematiek' op vooruit en krijgt op dit moment de daarop gebaseerde subsidie. De andere helft van de accommodaties zou er op achteruit gaan. Deze accommodaties ontvangen hun subsidie op begrotingsbasis. De huidige subsidiepraktijk is hierdoor divers. De hele subsidie- en exploitatiesystematiek wordt nu aangepast en kent meer maatwerk waarbij bijvoorbeeld de weinig te beïnvloeden kosten, zoals huisvestingslasten, geheel worden vergoed.

5. Geen adequaat beheer

Goed beheer is een essentiële voorwaarde voor het functioneren van sociaal-culturele accommodaties en daarmee voor het realiseren van doelstellingen van het welzijnsbeleid. In de huidige situatie is het beheer in de welzijnsaccommodaties niet in alle gevallen naar wens geregeld of staat de kwaliteit, professionaliteit of continuïteit onder druk. Hiervoor is een aantal redenen aan te geven:

- De wettelijke eisen ten aanzien van gebouw en beheer zijn de laatste jaren aanzienlijk aangescherpt. Hierbij kan gedacht worden aan de eisen op het gebied van arbeidsomstandigheden, brandveiligheid, horeca en hygiëne. Het is zaak dat alle accommodaties kunnen voldoen aan deze verscherpte wetgeving.

- Ook de verdeling van het beheer over de accommodaties sluit niet in alle gevallen aan bij de behoefte van de accommodaties. Hierdoor ontvangen sommige accommodaties onevenredig veel en andere accommodaties onevenredig weinig beheeruren in relatie tot de feitelijke behoefte.
- Sociaal-culturele accommodaties maken naast het betaalde beheer ook veel gebruik van vrijwilligers. Terwijl juist in dit vrijwilligerswerk al jarenlang een trend waarneembaar is van een aflopende belangstelling. Dit impliceert dat het beheer in veel sociaal-culturele accommodaties onder druk komt te staan.

1.5 Vraagstelling accommodatienota

In de vorige paragraaf is uiteengezet dat momenteel sprake is van een ‘mismatch’ tussen vraag en aanbod van sociaal-culturele accommodaties en knelpunten op het gebied van beheer en exploitatie. Als college willen wij de randvoorwaarden creëren waarbinnen ‘het veld’ de gewenste professionaliteit, kwaliteit en continuïteit van beheer en exploitatie kan realiseren. Met de juiste randvoorwaarden kunnen besturen zich beter concentreren op hun kerntaak, namelijk de programmering van activiteiten. Om deze doelstellingen van accommodatiebeleid te kunnen realiseren binnen de beschikbare financiële ruimte, is het noodzakelijk vraag en aanbod van accommodaties en beheer van accommodaties beter op elkaar af te stemmen.

De centrale vraagstelling van deze accommodatienota is dan ook de volgende:

‘Op welke wijze kunnen de verdeling van sociaal-culturele accommodaties en het beheer en exploitatie van deze accommodaties worden geoptimaliseerd zodat besturen zich meer kunnen richten op hun kerntaak, namelijk de programmering van activiteiten?’

1.6 Inkadering accommodatienota

De aandacht wordt in deze nota beperkt tot de volgende accommodaties:

- Buurtcentra (inclusief ontmoetingsruimten bij vensterscholen)
- Ontmoetingsruimten bij speeltuinverenigingen
- Jongerencentra en andere accommodaties met een ontmoetingsfunctie voor welzijnsactiviteiten.

Veel van deze accommodaties zijn in eigendom van de gemeente. Een deel van de accommodaties is in eigendom van andere besturen. Scholen voor primair, speciaal en voortgezet onderwijs alsmede sportaccommodaties worden derhalve buiten

beschouwing gelaten. Alhoewel hier weliswaar sprake is van accommodaties waar ontmoeting plaatsvindt, is de primaire functie niet gericht op welzijn. Op termijn willen we overigens wel bezien of multifunctioneel gebruik van gebouwen, bijvoorbeeld sportkantines, mogelijk is.

1.7 Maatwerk in accommodatiebeleid

Wijkindeling

In de welzijnsnota hebben wij al aangegeven te streven naar een ontmoetingsplek per wijk. Wij hebben daarin aansluiting gezocht bij de indeling in verzorgingsgebieden in het rapport 'Zorgen voor Morgen'. Dit is een gezamenlijk product van de diensten ROEZ en OCSW en dient als onderlegger bij het inrichten van wijkservicegebieden. Vanwege eenheid in beleid, is deze indeling ook als maatstaf gekozen voor deze accommodatienota. We beseffen overigens wel dat de wijkindeling niet altijd aansluit bij de beleving van bewoners van de betreffende wijk. Sommige bewoners voelen zich specifiek verbonden met een bepaalde straat of groep mensen.

Toetskader

Het is verleidelijk de subsidies voor de sociaal-culturele accommodaties alleen te baseren op normeringen per inwoner. Dergelijke indelingen zijn zeer grofmazig, aangezien weinig rekening wordt gehouden met de onderlinge verschillen tussen de buurten en wijken in de stad. De vraag en aard van sociaal-culturele accommodaties is in Vinkhuizen een andere dan in Lewenborg of in Helpman. Wij streven er dan ook naar om in te spelen op de verschillen per wijk. Het toetskader dat in deze accommodatienota is opgenomen houdt hiermee rekening (zie hoofdstuk 3. Toetskader accommodaties). Daarnaast willen we betrokken partijen in staat stellen om via samenspraak – bijvoorbeeld over de inzet van het beheer en de activiteitenprogrammering - maatwerk op wijkniveau te leveren.

1.8 Accommodatienota: geen eind- maar beginpunt!

We willen met het nieuwe accommodatiebeleid het beheer en de exploitatie kwalitatief op orde en op een hoger peil brengen. Hierdoor kunnen besturen zich beter richten op de belangrijke taak van de activiteitenprogrammering. Met het aannemen van deze nota is geen eindpunt bereikt, maar een beginpunt gecreëerd. Het doel voor de komende jaren is om, vooral in prioriteitsgebieden, in samenspraak met de professionele welzijnsorganisaties en accommodatiebesturen te komen tot een inhoudelijke programmatische aanpak per wijk. Het gaat dan vooral om de specifieke (doelgroepgerichte) welzijnsactiviteiten. Doelstelling is per wijk een gezamenlijk activiteitenaanbod te presenteren. Het gebiedsmanagement

van de gemeente Groningen (dienst OCSW) is hier in samenwerking met stadsdeelcoördinatie (dienst ROEZ) voor verantwoordelijk. Gebiedsmanagers zijn daarbij verantwoordelijk voor het welzijn en stadsdeelcoördinatie voor het totaal aan gemeentelijk beleid in de wijken.

1.9 Werkwijze

Deze accommodatienota is tot stand gekomen via een zorgvuldige procesgang. De voorbereiding van de nota is gedaan door een brede ambtelijke vertegenwoordiging, zowel vanuit de dienst OCSW als de dienst ROEZ met medewerking van ICS Deloitte. Om over de benodigde informatie te beschikken voor het maken van de kwaliteitsslag in het accommodatiebeleid, is input van de accommodatie-besturen zelf van groot belang. Met het oog hierop zijn op ambtelijk niveau gesprekken gevoerd met alle besturen van de sociaal-culturele accommodaties, alsmede met de speeltuincentrale. Hoewel er bij de gemeente al veel informatie bekend was over het reilen en zeilen van accommodaties hebben de gesprekken met de besturen van sociaal-culturele accommodaties en de speeltuincentrale veel waardevolle informatie opgeleverd die is benut ter optimalisering van het accommodatiebeleid. Hoofdstuk 2 van de nota is in zijn geheel gewijd aan algemene zaken die uit de gesprekken naar voren zijn gekomen en er is een start gemaakt met een nieuw registratiesysteem zodat we alle informatie van de accommodaties eenduidig kunnen archiveren en steeds kunnen actualiseren. Tevens zijn de reacties die tijdens het formele inspraaktraject naar voren zijn gebracht ook beantwoord in het inspraakrapport dat bij deze nota is gevoegd. Op basis van de inspraakreacties hebben we de concept-accomodatienota op een aantal punten aangepast.

1.10 Opbouw rapportage

In hoofdstuk 2 zijn de opmerkingen opgenomen die als ‘rode draad’ uit de gesprekken naar voren zijn gekomen. Per opmerking is tevens ingegaan op de vervolgactie die kan worden ingezet.

Om de bestaande spreiding van sociaal-culturele accommodaties te kunnen beoordelen, is in hoofdstuk 3 een toetskader opgenomen. Aan de hand van dit toetskader vindt in hoofdstuk 4 de toetsing plaats per wijk. Op grond van deze toetsing wordt geconcludeerd voor welke accommodaties een continuering van de subsidie-relatie tussen de gemeente en het betreffende accommodatiebestuur aan de orde is. De optimalisering van de organisatie en de systematieken voor beheer en exploitatie vormen onderwerp van de hoofdstukken 5 en 6. De financiële consequenties van de voorstellen tot spreiding en inrichting van de beheer- en exploitatiesystematieken zijn opgenomen in hoofdstuk 7. Hoe we de nota invoeren en gaan evalueren staat in het afsluitende hoofdstuk 8.

De bijlages zijn in een apart document bijgevoegd.

In bijlage 1 geven we per accommodatie een overzicht van de financiële consequenties van de nieuwe subsidiesystematiek: beheer en exploitatie.

In bijlage 2 geven we een uitgebreid functieprofiel en takenpakket van de beheersfuncties.

In bijlage 3 treft u het toetskader aan per wijk zodat inzichtelijk is welke afweging is gemaakt om een bepaalde accommodatie wel of niet subsidie te verlenen vanuit het gemeentelijk accommodatiebeleid.

2. Aanbevelingen en actiepunten

2.1 Gesprekken besturen

Een belangrijk onderdeel van het proces om te komen tot deze accommodatienota, zijn de gesprekken die zijn gevoerd met alle stichtingen en verenigingen die verantwoordelijk zijn voor de sociaal culturele accommodaties. Voor de buurt- en speeltuinverenigingen is een gesprek gevoerd met de Speeltuincentrale. Daarnaast komen ook uit de inspraakreacties een aantal onderwerpen naar voren.

De genoemde gesprekken en de inspraakreacties hebben veel waardevolle informatie opgeleverd. We hebben er bewust voor gekozen de belangrijkste aanbevelingen en actiepunten hieruit een centrale positie te geven in deze nota. Daarbij realiseren we ons dat het van groot belang is de relatie tussen de gemeente en de gesubsidieerde stichtingen en verenigingen te verbeteren en te verzakelijken overeenkomstig de aanbevelingen van de commissie Kouwenhoven.

De sociaal culturele accommodaties zijn een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Vooral aanbevelingen uit de praktijk kunnen dan bijdragen aan de beoogde kwaliteitsimpuls! Bij deze spreken we dan ook onze dank uit aan alle vrijwilligers en bestuurders die de gevraagde informatie hebben aangeleverd en ons zeer deskundig te woord hebben gestaan.

In de onderstaande paragrafen volgt een opsomming van de opmerkingen die als ‘rode draad’ uit de gesprekken en inspraakreacties naar voren zijn gekomen, alsmede de vervolgacties die naar aanleiding van de opmerkingen worden uitgezet.

2.2 Regie op wijkniveau

De gemeente Groningen kent een groot aantal wijken. Sommige wijken kennen één sociaal-culturele accommodatie, andere wijken meerdere accommodaties. Vanuit verschillende diensten van de gemeente Groningen wordt een wijkindeling gehanteerd. Daardoor zijn ook verschillende instellingen en personen betrokken bij het wijkgebeuren: gebiedsmanagers, jongeren- en ouderenwerkers, accommodatiebesturen, beheerders en dergelijke. Steeds meer wordt duidelijk dat afstemming op wijkniveau nodig is. Dat gebeurt steeds meer en beter, maar nog niet overall optimaal. Positief is wel dat diverse accommodatiebesturen (bijvoorbeeld uit het gebied Hoogkerk, Lewenborg) hebben aangegeven dat zij op het gebied van beheer en de activiteitenprogrammering al invulling proberen geven aan samenwerking op wijkniveau. Andere accommodatiebesturen zoeken het

vooral in de afstemming van activiteiten met enkele nabijgelegen accommodatiebesturen (buurtcentra in Beijum; de Börg en de Hoogte). Als gemeente hechten we veel belang aan deze wijkinitiatieven, juist omdat hieruit ook de betrokkenheid van wijkbewoners met hun buurt tot uitdrukking komt. We zullen als gemeente overigens niet in elke wijk of buurt actief de regie op deze samenwerking oppakken. Met het nieuwe welzijns- en accommodatiebeleid benadrukken we juist dat we van de accommodatiebesturen verwachten dat zij zelf initiatieven nemen om tot een gezamenlijke activiteitenprogrammering per wijk te komen. Vanuit de gemeente gaan we wel specifieke regie voeren in de prioriteitswijken en gaan we actief stimuleren dat er afspraken worden gemaakt op wijkniveau. Zo kunnen knelpunten worden voorkomen en afstemming van programma's en activiteiten worden gewaarborgd. De gebiedsmanagers gaan een centrale rol spelen in het vervullen van de regierol op wijkniveau in deze prioriteitsgebieden en zullen dus ook een gesprekspartner van de accommodatiebesturen in deze gebieden worden.

2.3 Registratiesysteem

Mede door de opstelling van deze accommodatienota is gebleken dat veel informatie over de sociaal-culturele accommodaties bij de gemeente Groningen aanwezig is. Die is echter niet op eenduidige wijze gearchiveerd. Als voorbereiding op het voeren van alle gesprekken is aan alle verenigingen en stichtingen gevraagd informatie te verzamelen en aan de gemeente te verstrekken ten behoeve van een vernieuwde inventarisatie. Al deze informatie is nu op uniforme wijze geregistreerd in een nieuw pragmatisch systeem. Dit systeem is makkelijk te actualiseren en voorkomt veelvuldige vervuiling. Vanaf nu werkt de dienst OCSW met dit systeem. Jaarlijks wordt het geactualiseerd aan de hand van nieuwe activiteitenprogramma's en activiteitenroosters. Voor de toetsing van de accommodaties is dus gebruik gemaakt van reeds aanwezige informatie bij de gemeente Groningen met de eventuele aanvullingen en wijzigingen zoals die vanuit de inventarisatie - uitgevoerd door ICS Deloitte - naar voren zijn gekomen.

2.4 Loket OCSW

In het beleidsveld rondom sociaal-culturele accommodaties zijn zowel de dienst OCSW als RO/EZ werkzaam. Vragen, knelpunten en signalen komen dan ook bij beide diensten binnen. Afsproken is dat de beleidsontwikkende dienst (OCSW) het loket is. Alle vragen komen daar binnen en worden vanuit OCSW gecoördineerd en beantwoord of doorgeleid.

2.5 Prioritaire doelgroepen

De sociaal-culturele accommodaties bieden onderdak aan allerhande van activiteiten en (doel)groepen. De prioriteit in doelgroepen is niet in alle gevallen duidelijk. Wenselijk is wel dat een accommodatie toegankelijk is voor een breed scala aan activiteiten en doelgroepen en door haar programmering erin slaagt om aan te sluiten bij de welzijnsprogrammering van de gemeente Groningen. Derhalve wordt uitgegaan van de volgende algemene uitgangspunten:

- Het bestuur van de sociaal-culturele accommodatie heeft de verantwoordelijkheid te zorgen voor een programma met een gezonde balans tussen doelgroepactiviteiten en algemene ontmoetingsfuncties en activiteiten.
- De activiteiten in het kader van de algemene ontmoetingsfunctie dienen uit de eigen inkomsten van de accommodaties betaald te worden (deelnemersbijdragen, huurinkomsten, baropbrengsten etc). Programma-activiteiten - alle activiteiten die worden uitgevoerd in het kader van prioritaire beleidsprogramma's – worden veelal ondersteund of georganiseerd door gesubsidieerde instellingen (denk aan JJT's, kinderwerk, minderhedenwerk) en moeten worden gefinancierd door deze instellingen. En dat geldt dus ook voor kopieerkosten, telefoonkosten ten behoeve van deze activiteiten. Huren van de ruimte voor deze laatstgenoemde activiteiten is niet nodig omdat de gemeente die immers al bekostigt.
- Het programma is altijd afgestemd op de behoefte van de buurt/wijk.
- Het jaarprogramma dienen de accommodaties bij OCSW aan te leveren. Op basis hiervan - en natuurlijk de verantwoording van het jaarprogramma – kan de dienst OCSW in overleg treden met het accommodatiebestuur. Indien het activiteitenprogramma van de accommodatie te weinig ruimte biedt voor de specifieke welzijnsprogrammering van de gemeente, kan de gemeente om aanpassing van een activiteitenprogramma vragen. Zonodig kan dit leiden tot een aanpassing van de exploitatiesubsidie op basis van de – nog te wijzigen – subsidieverordening.

2.6 Onderscheid buurt-en speeltuinverenigingen en buurtcentra

In de stad Groningen bestaan veel verschillende soorten sociaal-culturele accommodaties. Het gaat om buurthuizen (met of zonder relatie met een Vensterschool), jongerencentra, speeltuinverenigingen en andere accommodaties met een ontmoetingsruimte voor welzijnsactiviteiten. Voorheen bestond er een duidelijk onderscheid tussen buurtcentra en speeltuinverenigingen. Dit onderscheid vervaagt steeds meer doordat ook speeltuinverenigingen zich niet meer alleen op kinderen richten en een brede functie in de buurt kunnen vervullen. In de toekomst wordt dit onderscheid ook niet meer gehanteerd. Overigens blijft het speciale

karakter van de speeltuinen die gesitueerd zijn bij de speeltuingebouwen wel bestaan, want juist de tuinen vervullen voor kinderen een specifieke rol. Ten aanzien van de accommodaties maken we echter alleen nog onderscheid tussen omvang en diversiteit aan accommodaties. De grote Vensterscholen en multifunctionele accommodaties zijn dan onderscheidend vanwege de grote verscheidenheid aan functies en activiteiten. Deze centra zijn dan ook breder inzetbaar dan speeltuingebouwen en buurtcentra. Het onderscheid tussen jongerencentra en overige accommodaties blijft wel in stand.

2.7 Commerciële functies

Een van de onduidelijkheden in het veld is het toestaan en organiseren van bruiloften en partijen. Algemeen uitgangspunt is dat in de sociaal-culturele accommodaties die gesubsidieerd worden door de gemeente geen bruiloften en partijen zijn toegestaan. Dit is het gevolg van de landelijke Drank- en Horecawet. Gesubsidieerde buurtcentra en speeltuinverenigingen worden door deze wet gerekend tot de zgn. paracommerciële instellingen. Deze mogen geen horecadiensten aanbieden aan het publiek wanneer die geen enkele relatie hebben met de hoofddoelstelling of de activiteiten van de betreffende rechtspersoon. Bruiloften, recepties en partijen zijn dus verboden; wel toegestaan is bijvoorbeeld het afscheid van de voorzitter van de stichting. Verder is het mogelijk om ontheffing van deze bepaling aan te vragen bij bijzondere gelegenheden van tijdelijke aard (meer informatie daarover is te verkrijgen bij het Bedrijvenloket van RO/EZ.).

2.8 Onderscheid speeltuinen en speeltuingebouwen

Bij de buurt-en speeltuinverenigingen gaat het om binnen- en buitenaccommodaties. Het betreft immers speeltuinen en gebouwen. Als in de toekomst op basis van deze nota subsidie voor een accommodatie met buitenterrein wordt gegeven betreft dat zowel de subsidies voor de instandhouding of het beheer van de gebouwen als de speeltuin en -toestellen. In de bekostigingssystematiek is dus rekening gehouden met het onderhoud van de speeltuinen en bijbehorende speeltoestellen die behoren bij de accommodaties.

Op basis van ons toetskader besluiten we in deze nota om de subsidie aan enkele speeltuinverenigingen stop te zetten. Omdat we veel waarde toekennen aan spelen en speelvoorzieningen in de stad, willen we – op sommige plekken waar onze accommodatiesubsidie verdwijnt – nagaan of het handhaven van een openbare speelplek mogelijk is. Deze speeltuin krijgt dan natuurlijk wel een geheel ander karakter dan een speeltuin. Zo moet de openbare speelplek voldoen aan de eisen die hieraan worden gesteld. Daar waar risico is op overlast en vandalisme willen we dusdanige voorwaarden creëren (bijv. in de inrichting) dat deze risico's zo klein

mogelijk zijn. We treden hiertoe in overleg met de Speeltuincentrale, speeltuinbesturen, stadsbeheer en woningcorporaties. Om dit vorm te geven, hebben we structureel geld gereserveerd voor het beheer (en onderhoud) van openbare speelplekken.

2.9 Structureel overleg met besturen van stichtingen en verenigingen

Om recht te doen aan de opmerkingen over de ‘afstand’ tussen de accommodatiebesturen en de gemeente wil het college binnenkort een structureel overleg initiëren tussen de gemeente en alle besturen van de sociaal-culturele accommodaties. Hiermee wordt het voorbeeld vanuit het primair, speciaal en voortgezet onderwijs gevolgd, waar sinds 1997 wordt gewerkt met een ‘op overeenstemming gericht overleg’. Tijdens de inspraak is herhaaldelijk bevestigd dat accommodatiebesturen dit initiatief erg op prijs stellen.

Doelstellingen van het overleg voor de sociaal-culturele accommodaties zijn:

- Ontwikkelen en afstemmen beleid.
- Signaleren van knelpunten.
- Oplossingsrichtingen bepalen.
- Optimaliseren beheer en exploitatie.

Dit overleg wordt tenminste drie keer per jaar gevoerd (waarvan één bestuurlijk overleg) aan de hand van een vooraf bepaalde agenda met steeds terugkerende agendapunten. Dit structureel overleg functioneert naast de overleggen die nodig zijn om met verschillende besturen in het jaar 2006 de invoering van de nieuwe accommodatienota verder uit te werken en voor te bereiden.

2.10 Centraal beheer

De meeste welzijnsaccommodaties maken momenteel gebruik van beheerders uit een centrale beheerpool van Werkprojecten Groningen. Een aantal accommodaties heeft zelfstandig een of meerdere beheerders in dienst. Op termijn wordt voorzien dat alle sociaal-culturele accommodaties gebruik maken van beheerders uit een centrale beheerpool. De reacties op het voornemen van de gemeente om nog sterker in te zetten op het realiseren van een centrale beheerpool waren – zoals verwacht – tijdens de inspraak zeer uiteenlopend. De speeltuincentrale heeft aangegeven in principe positief te staan ten opzichte van een centrale beheerpool, terwijl de BBOG en met name enkele grotere buurtaccommodaties hebben aangegeven principieel (de verantwoordelijkheid voor het beheer moet bij de besturen liggen en zij moeten zelf kunnen kiezen hoe ze die verantwoordelijkheid vormgeven) of in de praktijk (slechte ervaringen met WPG, angst voor herhaling van Wing-perikelen) niets te voelen voor dit idee.

Ondanks het feit dat er om diverse redenen kritiek is op het voornemen van de gemeente om een centrale beheerpool in te stellen, komen wij in een brede afweging toch tot de conclusie dat de voordelen van een gezamenlijke beheerpool opwegen tegenover individuele contracten. De redenen zijn opgenomen in hoofdstuk 5. De enige uitzondering maken we voor de accommodatiebesturen van de Multifunctionele centra 't Vinkhuys, 't Dok en MFC de Wijert/Helpman. Deze centra ontvangen maar 50% van de exploitatiekosten en hebben een grote mogelijkheid om neveninkomsten te realiseren. Hierdoor zijn de MFC's genoodzaakt meer op de markt te opereren dan andere accommodaties. Wij erkennen daarom dat het voor deze accommodaties noodzakelijk is om op het totaal van hun bedrijfsvoering te kunnen sturen inclusief het beheer. Wij zullen daarom de middelen zoals die middelen de normering aan deze centra worden toegekend rechtstreeks overmaken en zij krijgen – ook op termijn – geen verplichting beheer af te nemen bij de centrale beheerpool. De bestaande individuele contracten tussen besturen en beheerders van de overige buurtaccommodaties worden overigens gewoon uitgediend. Indien sprake is van beëindiging van deze contracten, wordt vervanging geregeld via de centrale beheerpool.

2.11 Dienstverlening beheerorganisatie (WPG)

De uitvoering van het beheer door WPG is de afgelopen periode behoorlijk gegroeid. Er wordt veel geïnvesteerd door WPG om te voldoen aan alle kwaliteitseisen en criteria die door de besturen en de gemeente worden gesteld. Uit sommige gesprekken met de besturen van de sociaal-culturele accommodaties komt naar voren dat de kwaliteit van dienstverlening van WPG nog niet in alle gevallen overeenkomt met de vraag. Als concrete voorbeelden zijn genoemd:

- Niet-gevulde vacatures additioneel beheer.
- Niet-toereikende vervanging tijdens ziekte van beheerder.
- Inspraak bij invulling vacatures voor additioneel beheer.

De gemeente Groningen herkent zich in het beeld dat de kwaliteit van WPG aangaande haar dienstverlening richting besturen nog moet groeien. Binnen de opdrachtverlening van de gemeente aan de beheerorganisatie (WPG) wordt beoogd om bovengenoemde elementen te bespreken en te verbeteren. Concreet betekent dit dat er afspraken worden gemaakt over verantwoording via klanttevredenheidsonderzoek, invloed van besturen op werving en selectie bij vacatures en betrokkenheid bij voortgangs- en functioneringsgesprekken. Knelpunten en signalen ingebracht vanuit besturen worden meegenomen tijdens de reguliere overleggen en contractbesprekingen met de beheerorganisatie.

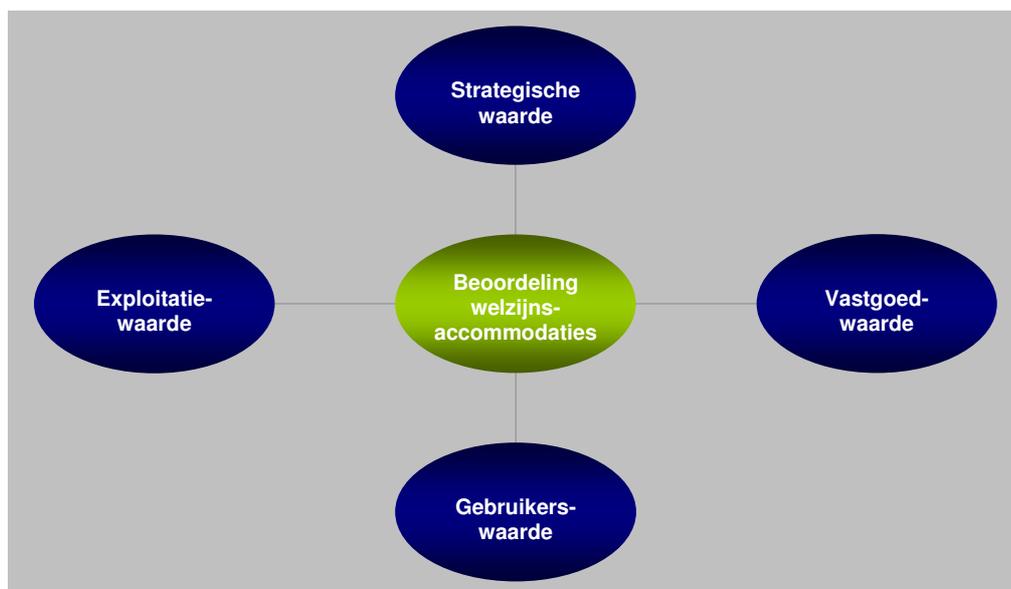
2.12 Inhoudelijke begeleiding

De inhoudelijke begeleiding van de activiteiten door agogisch werkers, jongerenwerkers en dergelijke staat de laatste jaren volgens de besturen enorm onder druk. Er zou veel zijn bezuinigd. Met erg goede bedoelingen wordt getracht de ervaren leemtes in te vullen. Volgens veel besturen wordt daardoor de druk op vrijwilligers onevenredig hoog. Wij herkennen ons niet in dit beeld. In het kader van het sociaal structuurplan en vanwege gewijzigd rijksbeleid zijn wel bezuinigingen doorgevoerd, maar we hebben ook extra geïnvesteerd in jeugdbeleid, bewonersondersteuning en het vrijwilligersbeleid. Verder hebben we ook incidenteel middelen hebben vrijgemaakt voor buurtcongres, opbouwwerk, ouderenwerk zodat de huidige inzet voor twee jaar wordt gewaarborgd. In de welzijnsnota is nog aangegeven dat vanaf 1 januari 2006 een groot deel van de financiering van het opbouwwerk wegvalt, dit is dus in ieder geval voor 2 jaar opgelost. Tevens hebben we extra geld vrijgemaakt voor het vrijwilligersbeleid. Zo willen we in 2006 beginnen met een vrijwilligersmakelaar die potentiële vrijwilligers doorsluis naar vrijwilligersplekken bij instellingen en voorzieningen, maar ook bij bedrijven. Tevens hebben we specifieke aandacht voor de begeleiding van bijstandsgerechtigde vrijwilligers vanuit het reïntegratiebeleid. Het beleid voor al deze onderdelen zal nog nader uitgewerkt worden. Dat dit moet aansluiten bij het accommodatiebeleid is daarbij helder. Ook wordt de gesubsidieerde arbeid verder in stand gehouden. Door het nieuw op te richten structurele overleg met de accommodatiebesturen verwachten we overigens wel dat we - sneller dan tot nu toe - op de ervaren problemen van de diverse accommodatiebesturen kunnen inspelen.

3. Toetskader accommodaties

3.1 Beoordeling sociaal-culturele accommodaties

Om aan te geven of de huidige spreiding van sociaal-culturele accommodaties tegemoet komt aan de vraag vanuit het welzijnsbeleid, is het noodzakelijk tot een beoordeling van de kwaliteit van de accommodaties te komen. Hiervoor is in dit hoofdstuk een toetskader voor sociaal-culturele accommodaties opgesteld. Sociaal-culturele accommodaties worden vanuit dit toetskader op onderstaande vier manieren beoordeeld:

Strategische waarde

Op welke wijze kan een accommodatie bijdragen aan de doelstellingen zoals die zijn opgenomen in het gemeentelijk welzijnsbeleid:

- faciliteren van de algemene ontmoeting in de wijk;
- faciliteren van specifieke welzijnsprogramma's.

Gebruikerswaarde

Hoe wordt de accommodatie gewaardeerd vanuit het oogpunt van:

- laagdrempeligheid;
- ligging;
- bereikbaarheid;
- functionaliteit;
- multifunctionaliteit.

Exploitatiewaarde

Hoe wordt een accommodatie gewaardeerd vanuit het perspectief van exploitatie:

- bezettingsgraad en leegstand;
- wijze van bezetting (algemene ontmoeting, doelgroepen, commercieel).

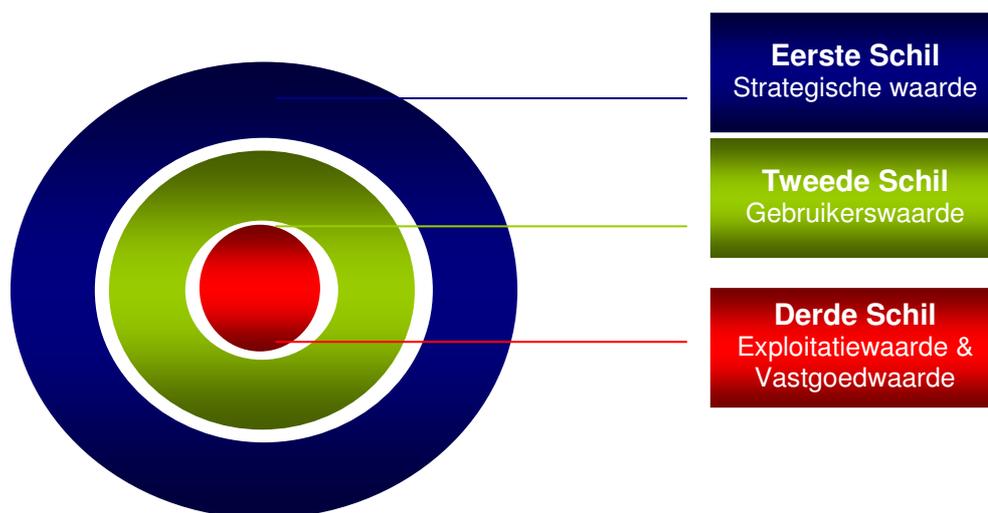
Vastgoedwaarde

Hoe wordt een accommodatie gewaardeerd vanuit vastgoedtechnisch oogpunt:

- staat van onderhoud;
- herontwikkelingspotentie;
- boekwaarde;
- economische waarde;
- vervangingswaarde.

3.2 Urgentie van waarden

Voor een afweging van de verschillende accommodaties is het van belang aan te geven welke urgentie aan de onderscheiden waarden wordt toegekend. Niet alle waarden zijn immers even belangrijk. Bij de inrichting van het toetskader worden drie 'schillen' onderscheiden, waarbij aan de eerste schil meer prioriteit wordt toegekend dan aan de tweede en derde schil en aan de tweede schil meer prioriteit dan aan de derde schil.

- *Eerste schil (strategische waarde)*: het primaat ligt bij strategische waarde van de accommodaties, ofwel de bijdrage die de sociaal-culturele accommodatie kan leveren aan het faciliteren van het welzijnsbeleid (algemene ontmoeting en/of

programmaspecifieke activiteiten) zoals dat is opgenomen in de diverse gemeentelijke welzijnsnota's.

- *Tweede schil (gebruikerswaarde)*: indien meerdere accommodaties in beeld zijn voor het faciliteren van welzijnsactiviteiten, wordt bezien in welke mate er verschillen optreden tussen de accommodaties wat betreft de gebruikerswaarde.
- *Derde schil (exploitatiewaarde en vastgoedwaarde)*: indien ook de tweede schil nog geen duidelijkheid heeft gegeven over de voorkeursaccommodatie, wordt bezien welke accommodatie vanuit het perspectief van exploitatie en herbestemming het meest aantrekkelijk is.

We kennen aan de strategische waarde de hoogste prioriteit toe vanwege de bijdrage die de sociaal-culturele accommodatie kan leveren aan het faciliteren van activiteiten in het kader van algemene ontmoeting en recreatie en het specifiek welzijnsbeleid. In het gemeentelijk welzijnsbeleid leggen we bovendien het accent op prioritaire doelgroepen en wijken, want daar is extra inzet vanuit de gemeente gerechtvaardigd. Van andere wijken of burgers verwachten wij een grotere zelfredzaamheid. Als een accommodatie bijvoorbeeld gesitueerd is in een prioritair gebied dan is dit voor ons eerder reden om verder te investeren in revitalisering van de accommodatie om hiermee ons welzijnsbeleid te kunnen realiseren. De strategische waarde van een accommodatie is voor ons belangrijker dan de gebruikerswaarde en exploitatie- en vastgoedwaarde omdat we graag toekomstgericht beleid maken. Wanneer we onze keuzes baseren op de huidige bezetting, staat van onderhoud etc. lukt het ons niet om op gesignaleerde ontwikkelingen in te spelen.

3.3 Toetskader sociaal-culturele accommodaties

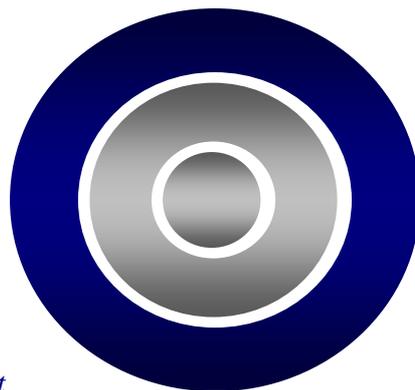
Op grond van de indeling in de drie 'schillen' van waarden kan vervolgens het toetskader voor sociaal-culturele accommodaties verder worden geoperationaliseerd. Dit resulteert in het volgende toetskader dat op iedere wijk wordt geprojecteerd.

Eerste schil: Strategische waarde

Doelstelling van de eerste schil is om te analyseren in welke mate de accommodaties bijdragen aan het verwezenlijken van doelstellingen van het welzijnsbeleid. Voor het bepalen van de behoefte aan openbaar toegankelijke sociaal-culturele accommodaties in een wijk hebben wij ook gekeken naar de algemene normering die kan worden ontleend aan het Praktijkboek lokaal Accommodatiebeleid. Deze gaat uit van een ruimtebehoefte aan sociaal-culturele accommodaties van 1.000 tot 1.500 m² per 10.000 inwoners. Zoals eerder gesteld in deze nota is deze oppervlakte voor ons geen harde norm maar een indicatie. Per wijk wordt bezien of op grond van een programma-vraag aanleiding aanwezig is

om van deze norm af te wijken. Om de strategische waarde van de sociaal-culturele accommodaties te bepalen zijn voor de accommodaties in de wijken de volgende vragen gesteld:

1. *Wat is de ruimtevraag in de wijk voor algemene ontmoeting?*
2. *Wat is de ruimtevraag in de wijk voor programma-activiteiten?*
3. *Welke accommodaties zijn er in de wijk met capaciteit voor algemene ontmoeting en/of programma-activiteiten?*
4. *Is de accommodatie geschikt en toereikend voor het faciliteren van algemene ontmoeting voor de gehele wijk?*
5. *Is de accommodatie geschikt en toereikend voor het faciliteren van de activiteiten van het programma?*

Tweede schil: Gebruikerswaarde

Indien meer dan twee accommodaties op grond van de strategische waarde geschikt zijn voor facilitering van het welzijnsbeleid, wordt geanalyseerd welke van de accommodaties op grond van laagdrempeligheid, ligging, bereikbaarheid, functionaliteit en multifunctionaliteit de voorkeur geniet. Om de gebruikerswaarde van de accommodatie te bepalen zijn voor de betreffende accommodaties is de volgende vraag gesteld:

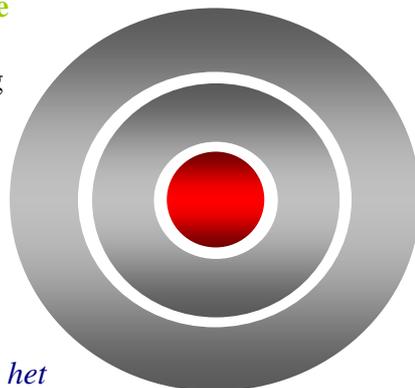
6. *Hoe wordt de accommodatie gewaardeerd vanuit het oogpunt van gebruikerswaarde?*

Derde schil: Vastgoedwaarde en exploitatiewaarde

Indien op grond van de voorgaande twee schillen nog meerdere accommodaties min of meer gelijkwaardig zijn, volgt een nadere analyse van de bezetting van de accommodaties en de herontwikkelingspotentie. Om de vastgoedwaarde en de exploitatiewaarde van de accommodaties te bepalen zijn per accommodatie de volgende vragen gesteld:

7. *Hoe wordt de accommodatie gewaardeerd vanuit het*

oogpunt van exploitatie en instandhouding?

8. *Hoe wordt de herontwikkelingspotentie van de accommodatie gewaardeerd?*

3.4 Uitkomsten toetskader

Op grond van het doorlopen van de drie schillen is het mogelijk aan te geven welke accommodaties de basis vormen voor het faciliteren van de doelstellingen van het welzijnsbeleid en welke niet. In het volgende hoofdstuk wordt aangegeven welke consequenties de toepassing van dit toetskader heeft voor de subsidierelatie met de accommodatiebesturen.

4. Toetsing sociaal-culturele accommodaties

4.1 Verantwoording toepassing toetskader

Het toetskader is toegepast op alle gesubsidieerde sociaal-culturele accommodaties in de wijken van de gemeente. Voorwaarde voor een adequate toepassing van het toetskader is de aanwezigheid van voldoende achtergrondinformatie over de accommodaties. Het gaat dan om zaken als functionaliteit, onderhoudsstaat, bezetting, bereikbaarheid, eigendom, ligging en omvang van de accommodaties. Deze informatie is mede door de eigen inbreng van de besturen van sociaal-culturele accommodaties verzameld en opgenomen in een digitaal registratiesysteem. Dit registratie-systeem is inzichtelijk bij de dienst OCSW, die ook het beheer van het systeem voor haar rekening neemt.

4.2 Toetsing per wijk

Een samenvatting van de complete toetsing van de accommodaties per wijk wordt hieronder toegelicht. In bijlage 3 treft u het toetskader aan per wijk zodat inzichtelijk is welke afweging is gemaakt om een bepaalde accommodatie wel of niet subsidie te verlenen vanuit het gemeentelijk accommodatiebeleid. Allereerst presenteren we in een tabel de conclusies voor wat betreft het al dan niet beëindigen van de subsidie-relatie tussen de gemeente Groningen en de betreffende besturen van de sociaal-culturele accommodaties. De financiële consequenties van deze toetsing zijn opgenomen in hoofdstuk 7.

Gebied	Accommodatie	Beëindigen Subsidie
Centrum-Binnenstad	Activiteitencentrum De St. Jan	Ja
	Buurtcentrum De Holm	Ja
Binnenstad-Noord/ Oranjebuurt	Buurtcentrum Oranjewijk	Nee
Centrumwijken-West	BSV Kindervreugd	Ja, per 1 jan 05
	BSV West End	Nee
Nieuwe wijken west	Geen	N.v.t.
	't Vinkhuys	Nee
Vinkhuizen	BSVVinkhuizen-Zuid	Nee
	Buurtcentrum De Wende	Nee
Paddepoel/Tuinwijk	Jeugdcentrum Tuinwijk	Nee
	BSV Paddepoel	Nee
Selwerd/ Concordiabuurt	BSV Selwerd	Nee
	SV De Driehoek	Ja, behoud speelplek
	Sonde 2000	Nee

Hoogkerk	Dorpshuis Hoogkerk	Nee
	BSV De Kreukelhof	Ja, behoud speelplek en ruimte voor Hoogkerks initiatief
	BSV Voor Hoogkerkse Jeugd (VHJ)	Nee
De Hoogte/Indische Buurt/Korreweg	De Karre	Nee
	De Börg (incl. 't Witthûs)	Deels
	BSV De Hoogte	Nee
	BSV De Indische Buurt (D.I.B.)	Ja, behoud speelplek en 2 jaar oud subsidieniveau
Oosterpark	Jongeren centrum Oosterparkwijk (J.O.P.)	Nee
	BSV Fokkerstraat en Omgeving (F.E.O.)	Nee
	SV Oosterpark	Nee
	BSV Ons Belang	Nee
Centrum-Zuid	Buurtcentrum Poortershoes	Nee
	BSV De Oosterpoort	Ja, behoud speelplek
Coendersborg/ Helpman	BSV Helpman Oost	Nee
	BSV Helperwest	Ja
Corpus den Hoorn-noord/ De Wijert-noord	MFC De Wijert	Nee
	SV Corpus den Hoorn	Nee
	Buurtcentrum Stadspark	Nee
Nieuwbouwwijken –zuid	N.v.t.	N.v.t.
Lewenborg/ Oosterhoogebrug	Wijkcentrum De Schakel	Nee
	SV Ruischerbrug	Nee
	Wijkcentrum Het Dok	Nee
	Activiteitencentrum Lewenborg (ACL)	Nee
Beijum/de Hunze	Buurtcentrum Hunzeborgh	Ja, 4 jaar afbouwsubsidie
	Dorpshuis Noorderhoogebrug	Nee
	Buurtcentrum 't Heerdenhoes	Nee
	Buurtcentrum De Beijumkorf	Deels
	Buurtcentrum De Kleihorn	Nee
	Trefpunt	Nee
Meerstad, Engelbert, Woonschepenhaven	MFC Engelbert	Nee
	BSV Door Eendracht Sterk (D.E.S.)	Nee

Op grond van toepassing van het toetskader wordt de subsidie-relatie tussen gemeente Groningen en besturen van sociaal-culturele accommodaties in 34 van de 42 accommodaties gecontinueerd. Voor zeven accommodaties wordt de subsidie-relatie beëindigd, bestaande uit twee buurtcentra en vijf speeltuinaccommodaties. Bij vier van deze vijf speeltuinverenigingen willen we in gesprek over de mogelijkheid om de speeltuin als openbare speelplek te behouden.

- Voor BSV D.I.B. voorzien we langere tijd nodig te hebben om een veilige openbare speelplek te realiseren en handhaven we de subsidie voor 2 jaar op het oude niveau.
- De subsidie voor de Börg en de Beijumkorf worden gedeeltelijk voortgezet. Voor de Börg geldt dat de gemeente voorstelt het niet meer gesubsidieerde gedeelte van de stichting te huren.
- Voor de Beijumkorf hebben we structureel middelen gereserveerd om de kleinere ruimte in de school van 200m² te kunnen bekostigen. Het is de bedoeling dat deze ruimte gebruikt kan worden voor sociaal-culturele en muzikale activiteiten.
- Aan de Hunzeborgh willen we voor vier jaar een afbouwsubsidie toekennen waarna deze subsidie wordt stopgezet: 2006 100%, 2007 75%, 2008 50% en 2009 25%.

Met accommodatiebesturen die in de nieuwe situatie geen subsidie meer ontvangen heeft de gemeente geen formele bemoeienis meer, behalve bijvoorbeeld als het gebouw eigendom is van de gemeente. Wel heeft het college inmiddels zelf enkele ideeën over het toekomstperspectief van de accommodaties en/of speeltuinen die geen - of minder - subsidie gaan ontvangen. Hierover gaan we graag met de betreffende besturen in overleg. Onze ideeën en antwoorden op de inspraakreacties aangaande de toetsing hebben we ook in onderstaande tekst - waarin we nader hebben gespecificeerd waarom we gekozen hebben voor de bovenstaande selectie - beschreven .

Centrum Binnenstad

Centrum Binnenstad is geen prioritaire wijk en kent twee gesubsidiëerde welzijnsaccommodaties. Het betreffen activiteitencentrum De Holm en buurtcentrum St. Jan.

De oorspronkelijke doelgroepen van de welzijnsaccommodaties zijn in mindere mate vertegenwoordigd in Centrum Binnenstad. Beide accommodaties hebben hun doelgroepen de afgelopen jaren behoorlijk zien veranderen. Waar van origine de accommodaties een wijkfunctie hadden, is deze nu verschoven naar een stedelijke functie. Het gebruik is in belangrijke mate te vergelijken met een zalenverhuurbedrijf, er wordt vooral ruimte verhuurd aan stedelijke groepen. Daarnaast zijn er voldoende alternatieve mogelijkheden voor algemene ontmoeting in de binnenstad en daarbuiten. Bijvoorbeeld MFC's of andere commerciële en niet commerciële accommodaties. Tevens is de vraag naar ontmoetingsruimten erg beperkt volgens het participatieonderzoek uit 2002 (bureau onderzoek gemeente Groningen).

Vanuit de specifieke welzijnsprogramma's wordt ruimte gevraagd voor kinderen (spelcontainer). Hiervoor is alternatieve ruimte gevonden in de Borgmanschool.

Gezien de veranderende vraag en het beschikbare aanbod elders in de binnenstad, wordt voorgesteld de subsidie voor beide accommodaties in te trekken. Tijdens het invoeringsjaar (2006) willen we met de stedelijke clubs en verenigingen de wensen en mogelijkheden in kaart brengen en zullen we ons inzetten om eventuele knelpunten op te lossen.

Binnenstad-Noord/Oranjebuurt

Deze wijk kent geen prioritaire gebieden en heeft één gesubsidiëerd buurtcentrum, te weten buurtcentrum Oranjewijk. Daarnaast zijn additionele ouderenruimten aanwezig in de Ebbingepoort en Huize Bethel. Deze laatste twee accommodaties ontvangen geen subsidie vanuit het accommodatiebeleid.

De vraag naar ruimte voor algemene ontmoeting kan worden ingevuld door Oranjewijk.

Op grond van specifieke welzijnsprogramma's bestaat behoefte aan ruimte voor ouderenactiviteiten. Hierin wordt voorzien door buurtcentrum Oranjewijk en Huize Bethel.

Subsidie Oranjewijk handhaven.

Centrumwijken-West

De wijk Centrumwijken-West kent het prioritaire gebied Kostverloren en beschikte over twee gesubsidiëerde welzijnsaccommodaties: BSV Kindervreugd en BSV West-End. *BSV Kindervreugd is echter per 1 januari 2005 opgeheven, wegens onvoldoende behoefte aan sociaal culturele activiteiten in de buurt.* BSV West-End is onderdeel van de Vensterschool, samen met de BSO Schilderswijk.

Genoemde accommodatie is geschikt en voldoende voor algemene ontmoeting.

Vanuit de welzijnsprogramma's wordt ruimte gevraagd voor jongeren en ouderen. Deze ruimte wordt gevonden in BSV West-End en BSO Schilderswijk.

Handhaven subsidie BSV West End.

Nieuwe wijken west

De nieuwe wijken-west kennen geen prioritair gebied en beschikken niet over een welzijnsaccommodatie. Er is in de plannen voor een nieuwe vensterschool t.b.v. Gravenburg, Reitdiep en de Held wel fysiek rekening gehouden met de bouw van een welzijnsvoorziening, maar de middelen daarvoor zijn niet in deze accommodatienota geregeld. Bewoners van de nieuwe wijken west kunnen overigens wel terecht in de omringende wijken, zoals Vinkhuizen en Hoogkerk.

Vinkhuizen

De wijk Vinkhuizen is een prioritair gebied en beschikt over drie welzijnsaccommodaties die een gemeentelijke subsidie ontvangen: multifunctioneel centrum 't Vinkhuys, BSV Vinkhuizen-Zuid en jongerencentrum De Wendé. Daarnaast worden in Trefpunt Siersteen en Platina Zorgcentrum activiteiten ten behoeve van ouderen ontplooid. Deze laatste ontvangen geen subsidie vanuit het accommodatiebeleid.

't Vinkhuys biedt voldoende ruimte voor algemene ontmoeting in de wijk. Daarnaast is ook in jongerencentrum De Wendé ruimte beschikbaar voor algemene buurtactiviteiten en in de vensterschool zijn naschoolse opvang activiteiten en vergaderruimte voor buurtactiviteiten.

Vanuit de specifieke welzijnsprogramma's vragen de volgende doelgroepen ruimte: kinderen tot 12 jaar, jongeren en ouderen. Kinderen tot 12 jaar kunnen terecht in BSV Vinkhuizen-Zuid. Jongeren vinden ruimte in De Wendé. Ouderen kunnen tenslotte ruimte vinden in 't Vinkhuys, BSV Vinkhuizen-Zuid, Trefpunt Siersteen en Platina Zorgcentrum.

Handhaven subsidie 't Vinkhuys, BSV Vinkhuizen-Zuid en De Wendé.

Paddepoel

Deze wijk kent het prioritaire gebied Paddepoel-zuid. Naast Sonde 2000 (in Vensterschool S/P/T) die ook een functie heeft voor Paddepoel, beschikt deze wijk over twee gesubsidiëerde welzijnsaccommodaties, te weten: BSV Paddepoel-Zuid en Jeugdcentrum Tuinwijk. Daarnaast zijn (voor ouderen) Recreatiezaal Bernlef en het Voormalig Bisschop Niermancentrum, welke geen subsidie vanuit het accommodatiebeleid ontvangen, ook in de wijk gelegen.

De algemene ontmoetingsfunctie voor deze wijk kan vooral gevonden worden in Sonde 2000.

Bezien vanuit de strategische waarde wordt de ruimtevrage vanuit de specifieke Welzijnsprogramma's ingevuld door BSV Paddepoel-zuid en Jeugdcentrum Tuinwijk. Zowel voor kinderen als jeugd/jongeren is derhalve voldoende ruimte beschikbaar. Zowel de speeltuin als Jeugdcentrum Tuinwijk dragen hieraan bij. Ouderen kunnen met name terecht in Sonde 2000, recreatiezaal Bernlef en het Voormalig Bisschop Niermancentrum.

Handhaven subsidies BSV Paddelpoel-Zuid en Jeugdcentrum Tuinwijk.

Selwerd/Concordiabuurt

De wijk Selwerd/Concordiabuurt kent het prioritaire gebied Tuinwijk en beschikt over drie gesubsidiëerde welzijnsaccommodaties: BSV Selwerd, BSV De Driehoek en Sonde 2000. Daarnaast hebben Wijkcentrum De Berk en Huize Patrimonium een functie voor ouderen. Beide accommodaties ontvangen echter geen subsidie vanuit het accommodatiebeleid. Sonde 2000 is een multifunctioneel centrum, onderdeel van de Vensterschool Selwerd/Paddepoel/Tuinwijk.

De beschikbare capaciteit van Sonde 2000 is voldoende voor het faciliteren van de ontmoetingsfunctie in de wijk. Sonde 2000 heeft daarnaast ook een functie voor de wijk Paddepoel/Tuinwijk.

Er zijn specifieke welzijnsprogramma's voor ouderen, jongeren en kinderen. Ouderenactiviteiten vinden plaats in alle accommodaties maar met name in De Berk. Jongeren vinden met name ruimte in jeugdcentrum Tuinwijk. Kinderen kunnen terecht in BSV Selwerd, Jeugdcentrum Tuinwijk en BSV De Driehoek. Beide speeltuinen zijn geschikt, maar gezien de overcapaciteit en de ligging ten opzichte van Sonde 2000 gaat de voorkeur uit naar BSV Selwerd.

Handhaven subsidie BSV Selwerd en Sonde 2000. Gezien het feit dat de andere accommodaties in de wijk voldoende ruimte bieden, wordt voorgesteld de subsidie van BSV De Driehoek in te trekken. We willen in overleg met het bestuur onderzoeken of het mogelijk is de speeltuin als openbare speelplek in stand te houden.

Hoogkerk

In de wijk Hoogkerk zijn geen prioritaire gebieden en de wijk kent zes welzijnsaccommodaties. Drie van deze accommodaties (Dorpshuis Hoogkerk, BSV Kreukelhof en BSV Voor Hoogkerkse Jeugd), ontvangen een subsidie vanuit het accommodatiebeleid. De Strinke, Gabriëlflat en het Jeugdhonk worden op andere wijze gesubsidieerd.

Voor wat betreft de facilitering van de algemene ontmoeting kunnen de bewoners terecht bij Dorpshuis Hoogkerk. Dorpshuis Hoogkerk is onderdeel van een multifunctioneel centrum en beschikt over voldoende ruimte om de ontmoetingsfunctie te faciliteren.

In het kader van de specifieke welzijnsprogramma's kunnen BSV Voor Hoogkerkse Jeugd, Dorpshuis Hoogkerk en de Gabriëlflat de vraag vanuit de doelgroep ouderen beantwoorden. Jongeren kunnen terecht bij het Jeugdhonk en De Strinke. BSV Kreukelhof en Voor Hoogkerkse Jeugd hebben beide een specifieke buurtfunctie, maar VHJ vervult daarnaast een extra functie voor ouderen.

Handhaven subsidie Dorpshuis Hoogkerk en BSV Voor Hoogkerkse Jeugd. Aangezien er voldoende capaciteit aanwezig is in Hoogkerk en gezien de ligging van de Kreukelhof ten opzichte van het Dorpshuis, stellen we voor de subsidie van BSV Kreukelhof in te trekken en te onderzoeken of we de speeltuin als openbare speelplek kunnen behouden. Eerst willen we ruimte geven aan het initiatief vanuit Hoogkerk om te onderzoeken of de Kreukelhof als welzijnsaccommodatie behouden kan worden. We stellen dan wel een aantal randvoorwaarden. Zo moet het initiatief uitgevoerd kunnen worden binnen het beschikbare budget voor Hoogkerk, met behoud van kwaliteit in beheer én onderhoud. Tevens geldt dat wij, als eigenaar van het gebouw van de Kreukelhof, willen bepalen wat er met het gebouw gebeurt bij overdracht van eigendom etc.

De Hoogte/Korreweg/Indische buurt

In deze wijk, wat een prioritair gebied is, worden de gesubsidiëerde welzijnsaccommodaties vertegenwoordigd door de buurtcentra De Karre en De Börg en buurtspeeltuinverenigingen De Hoogte en D.I.B. Verder kent het gebied nog het Withus, een centrum voor (allochtone) vrouwen “Jasmijn” en (voor ouderen) activiteitencentrum Floresplein en het Hamrikheem. Deze accommodaties ontvangen echter geen subsidie vanuit het accommodatiebeleid. Door enkele grote verkeersaders wordt het gebied van nature opgedeeld in subgebieden. Uitwisseling van doelgroepen en activiteiten over deze fysieke barrière heen is niet aan de orde. In de toekomst worden gedeelten van de wijk geherstructureerd.

Voor dit gebied geldt dat in principe één ontmoetingsfunctie voldoende is. De Karre heeft voor dit gebied deze centrale ontmoetingsfunctie. De huidige capaciteit is echter ontoereikend om het gehele gebied (met name de Hoogte) te kunnen bedienen en ook recht te doen aan de verschillen tussen de subgebieden. Andere accommodaties zijn hiervoor nodig maar in totaal is er sprake van een overcapaciteit. Gezien de ligging van BSV D.I.B ten opzichte van De Karre, is BSV D.I.B overbodig. Voor het gebied De Hoogte geldt dat, gezien het specifieke karakter ervan, we ook hier een ontmoetingsfunctie als basisvoorziening willen handhaven. BSV De Hoogte en buurtcentrum De Börg liggen direct naast elkaar. De Hoogte is een relatief nieuw gebouw. De Börg is oud, maar wel recent van binnen opgeknapt. Beide centra gezamenlijk zijn te groot. Daarom wordt voorgesteld De Hoogte in z'n geheel te handhaven en het aantal gesubsidiëerde m² van De Börg terug te brengen en het met name nog voor jongeren te gebruiken. Wij denken dat De Börg ook geschikt is voor andere functies. Het is daarbij onze bedoeling dat beide besturen intensief gaan samenwerken om een activiteitenprogramma te realiseren dat is afgestemd op de vraag uit de wijk. De subsidie zal onder die voorwaarde worden verstrekt. Met het bestuur van de Börg zullen we onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om het niet-gesubsidiëerde deel van het gebouw te verhuren. Vanuit de welzijnsprogramma's wordt ruimte gevraagd voor jongeren en ouderen. Jongeren vinden ruimte in De Karre en De Börg. Ouderen kunnen terecht bij Floresplein en Hamrikheem

Handhaven subsidies De Karre, BSV De Hoogte en De Börg (gedeeltelijk). Gezien de ligging van BSV D.I.B ten opzichte van De Karre en de aanwezige overcapaciteit in de wijk, wordt voorgesteld de subsidie van BSV D.I.B in te trekken. We willen in overleg met het bestuur onderzoeken of het mogelijk is de speeltuin als openbare speelplek in stand te houden. Omdat we ons realiseren dat de ligging van BSV D.I.B. erg ongunstig is voor een veilige openbare speelplek, willen we de komende jaren onderzoeken of er ook ontwikkelingsmogelijkheden zijn

voor dit terrein (speeltuin, binnenplaats) die verder gaan dan alleen het creëren van een openbare speelplek. We stellen daarom voor om de subsidie voor BSV D.I.B. twee jaar te handhaven op het oude niveau (ca. 27.000 per jaar) om vervolgens een definitief besluit te nemen. BSV de Hoogte en de Börg gaan wij gezamenlijk voor maximaal 600m² subsidiëren. Tussen de besturen van BSV de Hoogte en de Börg vindt logischerwijs reeds een bepaalde mate van samenwerking plaats, want beide gebouwen liggen vlak naast elkaar. In de toekomst willen wij dat deze samenwerking wordt geïntensiveerd en dat beide gebouwen worden beheerd en geëxploiteerd als zijnde één gebouw, waarbij een gezamenlijk activiteitenaanbod wordt gepresenteerd. Wij gaan ervan uit dat dit leidt tot een betere benutting van de beschikbare ruimte en dat de huidige activiteiten kunnen worden gehandhaafd. We beseffen echter wel dat het terugbrengen van het aantal gesubsidieerde m² een grote druk legt op de totale exploitatie. Wij vinden het dan ook niet reëel het bestuur van de centra te belasten met het zoeken van alternatieve inkomsten. Daarom stellen wij voor dat de gemeente deze taak op zich neemt en het niet-gesubsidieerde deel huurt van de stichting en met het bestuur overlegt op welke wijze en onder welke voorwaarden dat verder ingevuld kan worden.

Oosterpark

Momenteel beschikt de Oosterpark als prioritair gebied over vier gesubsidiëerde welzijnsaccommodaties: BSV FEO, SV Oosterpark, BSV Ons Belang en jongerencentrum JOP. In de Oosterparkwijk is geen buurtcentrum gesitueerd. Daarnaast zijn er nog het Treslinghuis en voor ouderen Fransiscuscentrum, Oliemolen en Oosterparkheem. Deze accommodaties worden niet gesubsidieerd.

De gesubsidiëerde welzijnsaccommodaties voorzien in de behoefte aan algemene ontmoetingsruimte.

Op grond van specifieke welzijnsprogramma's bestaat behoefte aan ruimte voor ouderen, kinderen en jongeren. Voor kinderen en jongeren zijn het BSV Oosterpark (onderdeel van de Vensterschool) en jongerencentrum JOP aanwezig. Verder biedt het Treslinghuis onderdak aan het Huiskamerproject. Voor ouderen zijn BSV FEO, BSV Ons Belang, Fransiscuscentrum, Oliemolen en Oosterparkheem beschikbaar.

Handhaven subsidies BSV FEO, BSV Oosterpark, JOP en BSV Ons Belang.

Centrumwijken-Zuid

Het gebied Centrumwijken-zuid kent geen prioritaire gebieden en beschikt over twee gesubsidiëerde accommodaties, te weten het Poortershoes en SV Oosterpoort. Daarnaast zijn het Talmahuis en ouderensociëteit Oosterpoort ook in dit gebied gelegen. Deze laatste twee accommodaties worden niet gesubsidieerd vanuit het accommodatiebeleid.

Gelet op de vraag uit de wijk wordt de capaciteit van buurtcentrum Poortershoes toereikend geacht om algemene ontmoeting en jongerenactiviteiten te faciliteren. Gelet op de vraag uit de wijk biedt deze accommodatie voldoende capaciteit voor dit gebied en is de capaciteit van BSV Oosterpoort overbodig. Vanuit de specifieke welzijnsprogramma's wordt ruimte gevraagd vanuit de doelgroepen ouderen en jongeren. Het Talmahuis en ouderensociëteit Oosterpoort voorzien in de specifieke behoefte vanuit ouderen.

Handhaven subsidie Poortershoes. Gezien het feit dat de capaciteit van SV Oosterpoort overbodig is, wordt voorgesteld de subsidie aan SV Oosterpoort in te trekken. We willen in overleg met het bestuur onderzoeken of het mogelijk is de speeltuin als openbare speelplek te handhaven.

Coendersborg/Helpman

De wijk Coendersborg/Helpman kent geen prioritaire gebieden en beschikt over de volgende gesubsidieerde accommodaties: multifunctioneel centrum De Wijert/Helpman, BSV Helpman Oost en BSV Helperwest.

Multifunctioneel centrum De Wijert/Helpman voorziet in belangrijke mate in de behoefte aan algemene ontmoetingsruimte.

Vanuit de specifieke welzijnsprogramma's wordt ruimte gevraagd voor de doelgroepen jongeren en ouderen. Ook aan deze vraag wordt voldaan door De Wijert/Helpman. Echter, gezien de decentrale ligging van De Wijert/Helpman ten opzichte van Helpman Oost wordt voorgesteld één extra accommodatie in stand houden in Helpman Oost. BSV Helpman Oost beschikt – evenals De Wijert/Helpman – over nieuwbouw. BSV Helpman Oost is goed toegankelijk en tevens geschikt voor gehandicapten. Er is onlangs een geheel vernieuwde Delta-speeltuim geplaatst. De ligging van BSV Helperwest in de nabijheid van De Wijert/Helpman maakt BSV Helperwest overbodig. Daarnaast heeft BSV Helperwest relatief hoge onderhouds- en exploitatiekosten en is de staat van het onderhoud slecht. Met het oog op deze argumenten wordt voorgesteld de subsidierelatie met BSV Helperwest te beëindigen (deze accommodatie functioneert overigens de facto ook niet meer).

Handhaven subsidies De Wijert/Helpman en BSV Helpman Oost. Gezien de kosten en staat van onderhoud, wordt voorgesteld de subsidie aan BSV Helperwest in te trekken.

Corpus den Hoorn-Noord/De Wijert-Noord

In deze wijk liggen twee prioritaire gebieden en de wijk beschikt over drie gesubsidiëerde accommodaties, te weten BSV Corpus den Hoorn, MFC De Wijert/Helpman en Buurtcentrum Stadspark. Gezien de grote omvang van dit gebied is het op te delen in drie subgebieden. Bovendien vervullen m.n. BSV Corpus den Hoorn en MFC de Wijert/Helpman ook een functie voor de nieuwbouwwijken-zuid. Elke accommodatie vervult een algemene ontmoetingsfunctie voor het subgebied.

Vanuit de specifieke Welzijnsprogramma's bestaat er een ruimtevraag vanuit de doelgroep ouderen. Deze wordt beantwoord door BSV Corpus (straks Semmelweislokatie), MFC De Wijert/Helpman en Buurtcentrum Stadspark. Ouderen kunnen ook terecht in het Menno Lutherhuis (niet gesubsidieerd).

Handhaven subsidies BSV Corpus den Hoorn, MFC De Wijert en Buurtcentrum Stadspark.

Nieuwbouwwijken-zuid

In deze wijk is geen prioritair gebied aangewezen en behalve Maartenshof is er geen welzijnsaccommodatie. De bewoners van deze wijken kunnen wel terecht in BSV Corpus den Hoorn en MFC de Wijert/Helpman. Dit is voldoende om aan de vraag naar algemene ontmoeting in dit gebied te voorzien.

Lewenburg/Oosterhoogebrug

Deze wijk kent één aantal prioritair gebied en er zijn vier gesubsidiëerde welzijnsaccommodaties gesitueerd: wijkcentrum de Schakel, wijkcentrum het Dok, activiteiten centrum Lewenburg (ACL) en BSV Ruischerbrug. Daarnaast zijn activiteitenruimten aanwezig in Mercator, Stuurhuis en Ambiénte.

Wijkcentrum de Schakel, wijkcentrum het Dok en BSV Ruischerbrug bieden gezamenlijk voldoende capaciteit voor algemene ontmoeting aanwezig in de wijk. Vanuit de specifieke welzijnsprogramma's vragen de volgende doelgroepen ruimte: kinderen, jongeren, ouderen en Antillianen/Arubanen. Kinderen kunnen terecht bij het Dok, het ACL, BSV Ruischerbrug en de Schakel. Jongeren kunnen terecht bij het ACL. Ouderen vinden ruimte in het Dok, Mercator, Stuurhuis, De Schakel en BSV Ruischerbrug. De doelgroep A/A kan terecht bij Ambiente. Genoemde accommodaties zijn geschikt en toereikend voor het faciliteren van de Welzijnsprogramma's.

Handhaven subsidies De Schakel, Het Dok, Lewenburg en BSV Ruischerbrug.

Beijum/de Hunze

De wijk Beijum/de Hunze kent het prioritaire gebied Beijum-Oost en beschikt over de volgende gesubsidiëerde welzijnsaccommodaties: buurtcentrum Hunzeborgh, dorps huis Noorderhogebrug, buurtcentrum 't Heerdenhoes, buurtcentrum De Beijumkorf, buurtcentrum De Kleihorn en het Trefpunt. Daarnaast zijn ook Ambiente, Munsterhoes en Innersdijk in de wijk gelegen. Ambiente wordt niet via het accommodatiebeleid gesubsidieerd en de laatste twee ontvangen geen subsidie.

Het gebied heeft geen centrale ontmoetingsruimte. De totale capaciteit ten behoeve van het faciliteren van algemene ontmoeting ligt ruim boven de richtlijnen die gelden ten aanzien van de welzijnsaccommodaties. Daarbij geldt een bijzondere situatie voor Beijum. Bij de bouw van deze wijk is gekozen voor drie kleine buurtcentra gekoppeld aan een peuterspeelzaal en een basisschool. Het totaal (Beijum, de Hunze, Noorderhogebrug) impliceert dat moet worden bezien voor welke accommodaties instandhouding van de subsidierelatie wel en niet gewenst is. Gezien de vraag uit de wijk wordt geadviseerd de subsidie van twee accommodaties voor algemene ontmoeting in te trekken. Hierbij wordt de volgende argumentatie gevolgd:

- Bezien vanuit de gebruikerswaarde zijn er twee buurtcentra die qua ligging opvallen. Dorps huis Noorderhogebrug is qua ligging niet geschikt voor algemene ontmoeting voor het gehele gebied. Ook de Hunzeborgh ligt t.o.v. het prioritaire gebied Beijum-oost zeer decentraal. De andere drie buurtcentra kunnen in principe een ontmoetingsfunctie voor het grootste deel van het gebied vervullen. Toetsing in de derde schil (exploitatie- en vastgoedwaarde) is voor deze twee centra verder niet van toepassen. Gezien de specifieke situatie van de Hunzeborgh - deze bestaat nog slechts kort - kiezen we er echter voor om de Hunzeborgh vier jaar lang een afbouwsubsidie te geven waarna de subsidie wordt stopgezet. De afbouw willen we doen in de volgende stappen: 2006 100% (conform de huidige systematiek), 2007 75%, 2008 50% en 2009 25% om het bestuur in staat te stellen het gebouw met behulp van eigen inkomsten te exploiteren. Voor Noorderhogebrug is de exploitatie-subsidie reeds sinds langere tijd omgezet in een waarderingssubsidie. Deze willen we handhaven
- Verder wordt voorgesteld om in het deelgebied Beijum het aantal m² terug te brengen, waarbij we wel de drie lokaties willen handhaven. Bij het verkleinen van het aantal m² ligt het voor de hand om dit te realiseren in de Beijumkorf, omdat de school hier grote behoefte heeft aan uitbreiding. We stellen voor om buurtcentrum de Beijumkorf geschikt te maken voor schoolgebruik en te onderzoeken op welke manier er een kleinere ontmoetingsruimte van rond de 200m² in het gebouw kan worden gehandhaafd. Hiervoor reserveren we structureel middelen.

Vanuit de specifieke welzijnsprogramma's bestaat er een ruimtevraag van de doelgroepen kinderen, jongeren, ouderen, Antillianen en Arubanen. 't Heerdenhoes, de Beijumkorf en de Kleihorn beantwoorden aan de ruimtevraag van de doelgroep kinderen. Het Trefpunt faciliteert de doelgroep jongeren en A/A. Zowel 't Heerdenhoes als De Beijumkorf bieden ruimte aan de doelgroep ouderen. Zij kunnen tevens terecht in het Munsterhoes.

Handhaven subsidies 't Heerdenhoes, De Kleihorn, Het Trefpunt. De subsidie aan de Hunzeborgh willen we omzetten in een vierjarige afbouwsubsidie. We hebben er nog niet zo lang geleden als college mee ingestemd dat het gebouw er zou komen. Beëindigen van de subsidie levert waarschijnlijk ook problemen op voor de in het gebouw georganiseerde kinderopvang. We willen de Hunzeborgh daarom vier jaar de mogelijkheid geven om andere inkomstenbronnen te zoeken. Het dorpshuis Noorderhogebrug ontvangt al jaren een waarderingssubsidie. Deze willen we handhaven. Verder willen we onderzoeken op welke manier er een kleinere ontmoetingsruimte in de Beijumkorf (school) kan worden gehandhaafd. Derhalve wordt voorgesteld de huidige subsidie aan Buurtcentrum de Beijumkorf te beëindigen en een bedrag op te nemen voor buurtactiviteiten in een nieuw te realiseren ontmoetingsruimte van de school. Voor het beheer en de invulling van het activiteitenprogramma is intensieve samenwerking tussen de Kleihorn en het Heerdenhoes een vereiste. De activiteitenprogrammering van alle drie de locaties zal op elkaar moeten worden afgestemd. Daarom willen we een zakelijk leider inzetten om deze samenwerking verder vorm te geven.

Meerstad/Engelbert/Woonschepenhaven

In dit gebied bevinden zich twee gesubsidiëerde accommodaties: MFC Engelbert en BSV DES.

De strategische waarde van deze accommodaties ligt in het vervullen van de algemene ontmoetingsfunctie.

BSV DES vervult de ruimtevraag voor het specifieke welzijnsprogramma in Woonschepenhaven. De capaciteit van MFC Engelbert is in de huidige situatie meer dan toereikend voor het gebied. Naar verwachting zal de ontwikkeling van Meerstad deze tijdelijke overcapaciteit te niet doen en zullen te zijner tijd vraag en aanbod op elkaar aansluiten.

Handhaven subsidies MFC Engelbert en BSV DES

5. Beheer

5.1 Inleiding

Een belangrijk kernpunt van de accommodatienota is het professionaliseren van het beheer. Doel daarvan is voor 'het veld' de randvoorwaarden te creëren die professionaliteit, kwaliteit en continuïteit mogelijk maken. Daarnaast geeft de accommodatienota een antwoord op de huidige diversiteit aan beheerinzet; de verdeling van beheeruren heeft een grote mate van willekeur en is niet bij alle accommodaties toereikend. In dit hoofdstuk lichten wij onze visie op het beheer toe.

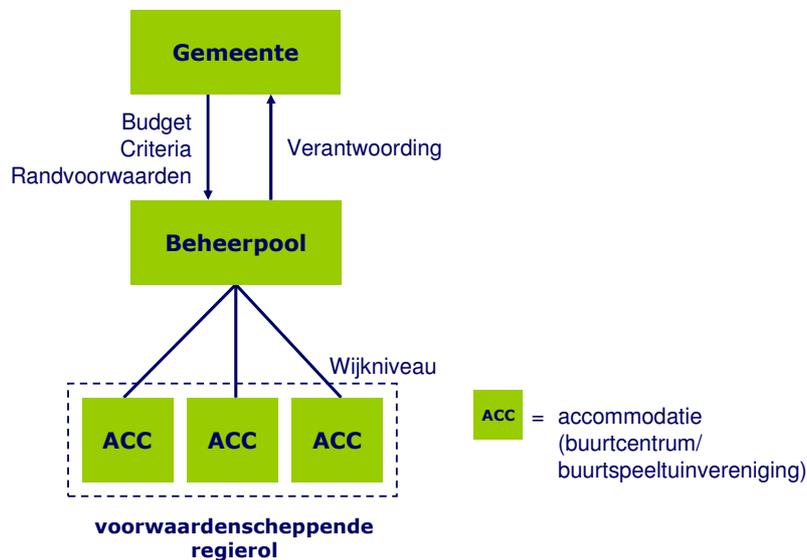
5.2 Centrale beheerorganisatie

In de huidige situatie is het beheer van de sociaal-culturele accommodaties verschillend ingevuld: er is sprake van CAO-personeel, gesubsidieerde banen, WIW-banen, DSW-personeel en vrijwilligers. Het overgrote deel van het personeel is aangesteld via de Beheerpool van WPG (Werkprojecten Groningen). Er zijn ook accommodatiebesturen die zelf de rol van werkgever vervullen.

Uitgangspunt is dat het beheer in de toekomst geregeld wordt door een centrale organisatie op stedelijk niveau. Dit model heeft de voorkeur boven een model waarin de besturen van de accommodaties zelf de vrijheid krijgen hun beheerpersoneel in te kopen bij de organisatie/instelling van hun voorkeur.

De centrale organisatie is verantwoordelijk voor een goede dienstverlening aan besturen ten aanzien van het beheer, de accommodatiebesturen richten zich op de uitvoering van het programma in de accommodaties (ontmoetingsfunctie, activiteitenprogramma). Wij rekenen de exploitatie en de bedrijfsvoering van de sociaal-culturele accommodaties niet tot de taken van de beheerorganisatie.

De centrale beheerorganisatie ontvangt van de gemeente een budget, gekoppeld aan de taak te zorgen voor adequaat en professioneel beheer van de sociaal-culturele accommodaties, binnen de gestelde (nader te bepalen) condities en randvoorwaarden. Voorbeelden van condities en randvoorwaarden zijn: openingstijden (uren per dag, opening tijdens schoolvakanties), prioritering verhuur (activiteiten in het kader van de programma's, overige gesubsidieerde activiteiten, niet-gesubsidieerde wijk-/ontmoetingsactiviteiten, commerciële activiteiten) en kwaliteitsniveau en taken (zowel beheersmatige taken als taken gericht op inhoudelijke samenwerking). Ook over deze condities en randvoorwaarden vindt overleg met accommodatiebesturen plaats (zie ook 2.11). In schematische zin ziet het er zo uit:

De belangrijkste voordelen en kenmerken van dit model zijn:

- Een centrale beheerpool is van grote betekenis voor gesubsidieerde arbeid, de beheerpool biedt plaats aan 35 gesubsidieerde krachten. Dit betekent dat we in ieder geval tot 2009 verzekerd zijn van de inzet van gesubsidieerde krachten op basis van 125% van het minimumloon. In 2008 wordt een en ander geëvalueerd.
- De beheerorganisatie bepaalt in overleg met de besturen de inzet per accommodatie. De gemeente heeft een voorwaardenscheppende regierol. De gemeente bepaalt het budget en stelt daarbij passende randvoorwaarden en condities. Een van die voorwaarden is dat de behoefte aan beheer wel onderbouwd dient te worden met een activiteitenprogrammering. De regiefunctie van de gemeente bestaat uit het tussentijds monitoren en toetsing achteraf.
- Een centrale beheerpool is vanuit goed werkgeverschap van belang en biedt zodoende mogelijkheden voor personeelsbeleid (loopbaanontwikkeling, doorgroeimogelijkheden etc.)
- Door het instellen van een centrale beheerpool kunnen accommodatiebesturen zich meer richten op het programmeren van activiteiten.
- Eén organisatie (één contractuele relatie, afstemming, uniform beleid).
- Samenwerking en inzet beheer op wijkniveau: met het 'wijkbudget' kan per accommodatie maatwerk worden geboden, mede doordat beheeruren flexibel kunnen worden ingezet in de verschillende accommodaties (afhankelijk van openingstijden en vraag). Wij verwachten dat een grotere samenwerking op wijkniveau leidt tot een grotere efficiency. Van de besturen wordt verwacht dat ze in overleg met de andere accommodaties in hun wijk en in samenspraak met de Beheerpool komen tot een zo goed mogelijke inzet van de beschikbare

capaciteit. Daar waar besturen niet kunnen komen tot een gezamenlijk beheervoorstel, zal het beheer over de betreffende instellingen verdeeld worden conform de in de volgende paragraaf beschreven normering. Samenwerking biedt kansen voor een bredere inzet van de zakelijk leider. Naast de ‘zakelijke’ taken heeft de zakelijk leider een taak in het stimuleren en coördineren van de (inhoudelijke) samenwerking tussen de sociaal-culturele accommodaties in een wijk.

- Dit model biedt kansen voor een groeimodel, waarin de centrale beheerorganisatie tevens ondersteunend kan zijn bij (gezamenlijke) inkoop, begeleiding van vrijwilligers, (beheer)cursussen en deskundigheidsbevordering. Aansluitend bij de hiervoor genoemde argumenten zou het uitgangspunt moeten zijn: centraliseren waar het *kan*, decentraal houden waar het *moet*.

Ten aanzien van de – op termijn – verplichte deelname aan de centrale beheerpools maken we voor de drie grote multifunctionele centra ’t DOK, De Wijert/ Helpman en ’t Vinkhuys een uitzondering. Deze centra zijn genoodzaakt meer op de markt te opereren dan andere accommodaties en moeten dus op het totaal van hun bedrijfsvoering kunnen sturen, inclusief het beheer (zie ook paragraaf 2.10).

5.3 Budget beheer

In de concept accommodatienota zijn we uitgegaan van een standaardvergoeding van 20 uur voor een buurthuis en 10 uur voor een speeltuin. Wij hebben veel reacties gehad dat dit te weinig zou zijn. Voor de bepaling van het beheerbudget en de verdeling daarvan over de accommodaties hebben we daarom een nieuw model ontwikkeld, dat:

- een flexibele urenverdeling op wijkniveau voorstelt (beheeruren voor sociaal-culturele activiteiten, niet voor anderssoortige activiteiten);
- aansluit op de motie van de raad (12 mei 2005), waarin zij uitspreekt dat voor het beheer van accommodaties uitgegaan moet worden van 15 uur beheer voor speeltuinen en 30 uur voor buurtcentra.

Voor de toedeling van beheer zijn uiteraard het activiteitenprogramma, de ‘zwaarte’ van de doelgroep (en daarmee de behoefte aan beheersondersteuning) en de openingstijden belangrijke factoren die bepalend zijn voor de hoeveelheid en het niveau van beheer. Deze factoren kunnen echter in de loop van de tijd veranderen en bieden onvoldoende aanknopingspunten voor een heldere/doorzichtige en systematische toedeling. We hebben er daarom voor gekozen het beheer toe te delen op basis van de grootte van een accommodatie, waarbij we uiteraard wel rekening hebben gehouden met de huidige activiteitenprogramma’s en de hoeveelheid beheer die momenteel aanwezig is.

Voor de berekening van de beheeruren per accommodatie hanteren we onderstaande uitgangspunten.

Omvang (m ² bvo)	Conciërge (fte)	Beheer 1 (fte)	Beheer 2 (fte)	Zakelijk leider (uren per week)	Additioneel (fte)
< 400 m ²	0.4			1	0.5
400-600		1.0		1	1.0
600-800		0.5	0.5	1/10	2.0
>800	0.4	0.5	0.5	1/10	3.0
Jongerencentra		0.6	0.5	1	Afh. Van Omvang

Toelichting op de normering

- Zakelijke leiding

Multifunctionele wijkcentra in prioritaire gebieden en buurtcentra die deel uitmaken van een Vensterschool krijgen 10 uur zakelijke leiding. De overige accommodaties krijgen 1 uur zakelijke leiding.

- Jongerencentra

Activiteitscentrum Lewenborg (ACL), Het Trefpunt, JOP en de Wende zijn primair gericht op het bieden van ruimte voor tiener-/ jongerenactiviteiten. Deze activiteiten vinden plaats na schooltijd. De openstelling is daarom beperkt. Wij realiseren ons dat deze centra vaak ook (overdag) ruimte beschikbaar stellen/verhuren voor andere activiteiten; het eventueel daarvoor noodzakelijke beheer moet uit de opbrengsten daarvan (huurprijs) bekostigd worden of op een andere manier geregeld worden.

- Functieniveaus

- Conciërge: toezicht, schoonmaak
- Beheerder 1: volledige beheerder
- Beheerder 2 : volledige beheerder met leidinggevende bevoegdheid
- Zakelijk leider: inhoudelijk en financieel management van de accommodatie

Bij de toedeling van het beheer is ervan uitgegaan dat schoonmaak en een deel van het klein onderhoud tot het takenpakket van het beheer behoort. Zie voor een uitgebreid functieprofiel en takenpakket de bijlage 2.

Uitzonderingen op de normering:

- De Schakel wordt gepacht en vraagt geen beheer uit de beheerpool, wel ontvangen zij een bijdrage ten aanzien van de schoonmaak.
- Gezien de doelgroep en het activiteitsniveau vinden we dat De Tuinwijk de beschikking moet hebben over een beheerder 1 en niet een conciërge zoals eigenlijk volgens de normering toegewezen zou worden. We stellen dus een hoger bedrag dan de normering voor. Ook voor de jeugdvoorziening Hoogkerk passen we het beheer aan conform eerder gemaakte afspraken omtrent deze voorziening aan.
- De Vensterscholen Selwerd/Paddepoel/Tuinwijk, Hoogkerk, Oosterpark en Vinkhuizen krijgen beheer uit de beheerpool, specifiek voor schoonmaak, coördinatie en bezetting van de balie (alleen Hoogkerk). Het betreft hier vooral beheer van grote multifunctionele gebouwen. Het beheer dat op basis van de normering wordt toegekend aan de buurtcentra is niet voldoende om ook bovengenoemde beheertaken in de Vensterscholen uit te voeren. Daarom kennen we hiervoor extra beheer toe. Het gaat om de volgende beheerinzet voor een totaalbedrag van €153.000. In 2006 gaan we na of ook vensterschool Stadspark een extra bijdrage in beheer moet ontvangen. Eventuele knelpunten lossen we op binnen het beschikbare (vensterschool)budget. De openstelling van vensterschool Hoogkerk is ruimer dan waar wij in onze normering vanuit gaan. Ook hiervoor zoeken wij in overgangsjaar 2006 een oplossing.

Vensterschool	Beheer				Totaal
	Conciërge	Beheer 1	Z. leider/ coördinatie	Additioneel	
Selwerd/Paddepoel/Tuinwijk		0.45 fte	4 uur		25.434
Hoogkerk, Dorpshuis	1.0 fte		8 uur	2.0 fte	63.373
Oosterpark	0.45 fte			0.5 fte	19.796
Vinkhuizen			36 uur		44.164
					153.000

Geen onderscheid wijkcentra en speeltuinen

Deze nota maakt geen onderscheid tussen de normering van het beheer voor wijkcentra en speeltuinen. De meeste speeltuinen hebben, net als de wijkcentra, een uitgebreid activiteiten aanbod voor ook andere doelgroepen dan kinderen. Er vinden zowel overdag als 's avonds activiteiten plaats. Een en ander is vooral afhankelijk van de beschikbare ruimte en menskracht. Speeltuinen dienen net als buurtcentra te voldoen aan de eisen vanuit veiligheid/preventie en de Drank- en horecawetgeving. Verder is het zo dat de ene speeltuin vooral behoefte heeft aan beheer overdag (bijvoorbeeld bij ouderenactiviteiten of na schooltijd voor kinderen), terwijl de andere speeltuin vooral 'iemand wil voor de schoonmaak'. Net als bij buurtcentra

draaien veel speeltuinen op een klein groepje vrijwilligers dat alle zaken draaiende houdt. Kortom, een gevarieerde praktijk, net als bij buurtcentra. Daarom kennen we net als bij buurtcentra het beheer toe op basis van m², waarbij nagenoeg alle speeltuinen in de kleinste categorie vallen. Wij gaan ervan uit dat de speeltuinen in overleg met de andere accommodaties in hun wijk en op basis van hun programmering goed in staat zullen zijn om hun behoefte aan beheer specifiek in te vullen.

6. De nieuwe bekostigingssystematiek

Zoals al is opgemerkt in paragraaf 1.2., aanleiding van de accommodatienota, vinden we het belangrijk om de gehele bekostigingssystematiek aan te passen zodat er meer maatwerk geleverd wordt. De weinig te beïnvloeden kosten, zoals huisvestingslasten, worden integraal vergoed. Voor de meer te beïnvloeden kosten is een normvergoeding ontwikkeld door ICS Deloitte. Door deze verbeteringen in de bekostigingssystematiek leggen we een stevige basis voor een gezonde bedrijfsvoering van een accommodatie. Bovendien krijgen accommodaties meer ruimte om hun eigen inkomsten te besteden aan de activiteitenprogrammering ten behoeve van doelgroepen en algemene ontmoeting. De gemeente subsidieert in principe alleen nog de activiteiten die plaatsvinden in het kader van de door de gemeente geprioriteerde beleidsprogramma's.

6.1 Vier categorieën

In de nieuwe bekostigingssystematiek voor sociaal-culturele accommodaties maken wij onderscheid in vier categorieën lasten/kosten:

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Onderverdeling</i>	<i>Wijze van vergoeding</i>
I. HUISVESTINGSLASTEN (vaste lasten)	A. kapitaallasten / hypotheekleningen / kale huur	feitelijke kosten (lasten volledig voor rekening van de gemeente, voor zover erkend)
	B. verbouwkosten/ (kleine) uitbreidingen	feitelijke kosten (lasten volledig voor rekening van de gemeente, voor zover erkend)
	C. groot / planmatig onderhoud	feitelijke kosten (lasten volledig voor rekening van de gemeente, voor zover erkend)
	D. overige huisvestingslasten eigenaar (ozb, heffingen, verzekering)	feitelijke kosten (lasten volledig voor rekening van de gemeente, voor zover erkend)

II. EXPLOITATIELASTEN (variabele lasten)	energie, klein onderhoud, lasten en heffingen voor gebruiker exploitant, beveiliging, inventaris etc. (alles wat niet onder een andere hoofdcategorie valt)	normvergoeding per m ² vloeroppervlak gebouw (€ 39 per m ² bvo)
III. ORGANISATIEKOSTEN	administratie, beheer, bestuur	bedrag per instelling (€ 2.500)
IV. SPEELTUIN & -TOESTELLEN	inrichting, onderhoud	normvergoeding per m ² vloeroppervlak gebouw (€ 14 per m ² bvo)
V. PERSONEELSKOSTEN	Beheer(-pool)	100 % van de door de gemeente erkende kosten of aantal uren

I. Huisvestingslasten: vergoeding van de feitelijke kosten

De belangrijkste niet (direct) beïnvloedbare kosten (de huisvestingslasten) worden in principe 100% vergoed. “In principe” omdat de gemeente wel moet beoordelen of de kosten van huisvesting wel noodzakelijk en redelijk zijn.

De gemeentelijke reservering voor deze kosten is gebaseerd op:

- € 9 per m² bvo voor de categorieën I.A en I.B
- € 12 per m² bvo voor de categorieën I.C
- € 9 per m² bvo voor categorie I.D

Toelichting per subcategorie:

IA: Niet iedere instelling betaalt huur of hypotheeklasten. Indien een instelling die lasten wel heeft, krijgt het bestuur deze vergoed. Deze bedragen maakt de gemeente over aan de besturen op basis van de subsidieaanvraag. De besturen maken dat bedrag weer over aan de verhuurder of leningverstrekker.

I B: De gemeente reserveert 9 euro/m² om verbouwingen en uitbreidingen te kunnen betalen. Uit het totaal van deze reservering betaalt de gemeente de verbouwingen. Het budget wordt niet per instelling gereserveerd, maar de feitelijke kosten worden vergoed op basis van door het gemeentebestuur goedgekeurde aanvragen.

I C: De gemeente reserveert 12 euro/m² om groot onderhoudswerkzaamheden te kunnen betalen. Uit het totaal van die reservering betaalt de gemeente die

werkzaamheden. Het budget wordt niet per instelling gereserveerd, maar wordt toegekend op basis van door het gemeentebestuur goedgekeurde aanvragen of op basis van een meerjaren onderhoudsplan. De wijze van toekenning moet nog uitgewerkt worden. De feitelijke kosten van groot onderhoud worden door de gemeente betaald. Als het bestuur een accommodatie huurt van derden, is de verhuurder verantwoordelijk voor de instandhouding van dat gebouw. De kosten voor groot onderhoud zijn in de huurprijs opgenomen en worden dan ook niet afzonderlijk door de gemeente vergoed.

Gelet op de zakelijker positionering ontvangt 't Vinkhuys wel jaarlijks het genormeerde bedrag voor groot onderhoud. 't Vinkhuys is eigenaar van het gebouw.

I D: De gemeente reserveert 9 euro/m² om gebouwgebonden zakelijke lasten te kunnen betalen. Uit het totaal van die reservering betaalt de gemeente die kosten. Een instelling komt voor een vergoeding van deze kosten in aanmerking voor zover de instelling deze kosten ook daadwerkelijk heeft.

II. Exploitatielasten: vergoeding op basis van een norm

De gemakkelijker te beïnvloeden kosten (de exploitatie) worden op basis van het normbedrag van € 39 per m² vergoed. Uitgangspunt voor de berekening van het normbedrag is dat de schoonmaaktaken worden uitgevoerd door de beheerder. Dit deel van het exploitatiebudget is daarom toegevoegd aan het beheerbudget en vertaald in fte's beheerpersoneel. De normvergoeding wordt jaarlijks door de gemeente aan de instellingen overgemaakt.

MFC De Wijert, het Dok en het Vinkhuys worden in de exploitatie niet 100% maar 50% gefinancierd. Deze accommodaties hebben, gelet op hun zakelijker positionering, meer mogelijkheden om eigen inkomsten te verwerven.

III. Organisatiekosten: vast bedrag

De accommodatiebesturen ontvangen een vast bedrag per accommodatie, ongeacht de omvang ervan. Deze vergoeding wordt tegelijk met de jaarlijkse vergoeding voor exploitatielasten aan de instelling uitgekeerd. De vergoeding voor exploitatielasten kan ook aangewend worden voor organisatiekosten. We merken op dat de Algemene Subsidieverordening van de gemeente pas een accountantsverklaring voorschrijft, indien de subsidiebeschikking betrekking heeft op een bedrag van tenminste € 100.000.

IV. Speeltuinen en speeltoestellen: inrichting en onderhoud

De inrichting en het onderhoud van de speeltuinen en speeltoestellen wordt vergoed via de Vereniging Speeltuincentrale Groningen. De vergoeding is gebaseerd op een normbedrag per m² speeltuingebouw (€ 14/m²).

V. Personeelskosten: beheer

Onze visie op de bekostiging van beheer is uitgewerkt in het hoofdstuk “Beheer”.

6.2 Nadere uitwerking

De nieuwe bekostigingssystematiek moet op de volgende onderdelen nog nader worden uitgewerkt. Veelal is hiervoor overleg wenselijk en nodig met de besturen van accommodaties. Het gaat om de volgende zaken:

- Bepalen van criteria voor erkenning vergoeding stichtingskosten, kapitaallasten, kale huren (bijvoorbeeld: de kosten staan in verhouding tot de waarde van het pand, niet voor meer ruimte huisvestingslasten declareren dan waarvoor de gemeente de exploitatie vergoedt, nieuwbouw is gebaseerd op een door B&W erkend bouwplan met kostenraming, bestaande verplichtingen alleen honoreren indien deze voor 1 januari 2005 zijn ingegaan).
- Prioritering en tarievenstructuur: doel van deze accommodatienota is ontmoeting en specifieke welzijnsprogramma's in iedere wijk te faciliteren. De sociaal-culturele accommodaties spelen hierin een centrale rol. Om de gewenste functie van de accommodaties mogelijk te maken (bezetting in relatie tot het kunnen faciliteren van de vraag) stellen wij een prioritering van gebruik/verhuur voor, als criterium voor de beheer- en exploitatievergoeding. Daarbij past een tariefstructuur die een afgeleide is van de prioritering. In overleg met de accommodatiebesturen werken wij de prioritering en de tarievenstructuur nader uit. Daarbij leggen we een relatie met onze subsidiesystematiek, aangezien we het onnodig ‘rondpompen’ van geld willen voorkomen (bijv. gemeente subsidieert MJD en MJD huurt ruimte van accommodatiebesturen). Wij stellen de volgende prioritering voor:
 - Nultarief: gebruik voor activiteiten uit de door de gemeente geprioriteerde beleidsprogramma's (veelal doelgroepgericht).
 - Gereduceerd tarief: gebruik voor door de gemeente gesubsidieerde instellingen en wijk-/ontmoetingsactiviteiten.

- Vol tarief: Gebruik door derden (marktpartijen als kinderopvang, opleidingsinstituten e.d.).
- Wijze van verantwoording/verslaglegging van besteding en gerealiseerde kwaliteit (bijvoorbeeld frequentie, specificering kostenposten, inzet beheeruren);
- Op termijn: evaluatie van de bekostigingssystematiek.

7. Financiële consequenties

7.1 Beschikbaar budget

Binnen de productgroep sociaal-cultureel werk zijn budgetten beschikbaar voor de bekostiging van de sociaal-culturele accommodaties. In onderstaande tabel wordt het beschikbare budget, alsmede de ontwikkeling van dit budget ten opzichte van de in 2004 gepresenteerde nota en de welzijnsnota eerder dit jaar aangegeven.

Tabel ontwikkeling budget Bedragen x € 1000	Accommodatienota versie 2004	Welzijnsnota 2005	Accommodatienota versie 2005 prijspeil 2006
<i>Budget exploitatie nota 2004</i>	<i>1.800</i>	<i>1.800</i>	<i>1.800</i>
<i>Budget beheer nota 2004</i>	<i>1.000</i>	<i>1.000</i>	<i>1.000</i>
Totaal budget nota 2004	2.800	2.800	2.800
Herverkaveling WING beheerpool		120	120
Overheveling Strinkegelden			44
Accres 2006			118
Motie beheer			367
Totaal	2.800	2.920	3.449

Het budget van de in 2004 gepresenteerde accommodatienota bedroeg 2,8 miljoen euro. In verband met het faillissement van WING is uit de herverkaveling 120 duizend euro meer beschikbaar gekomen voor de beheerpool. In de nota “Welzijn, onderweg naar maatschappelijke ondersteuning” is daarom voor de accommodaties een totaal beschikbaar bedrag van 2,92 miljoen aangeduid.

In de nu voorliggende nota wordt een beschikbaar budget van 3,449 miljoen euro gepresenteerd. Voor een belangrijk deel wordt de toename verklaard door de aanvullende middelen voor beheer op grond van de door de raad ingediende en aangenomen motie (367 duizend euro). Verder is in verband met de nieuwe jeugdvoorziening in Hoogkerk een bedrag van 44 duizend euro overgeheveld.

Om het budget op het prijspeil van 2006 te brengen is nog eens 118 duizend euro aan het budget toegevoegd. Dit betreft het in de begroting 2006 toegekende accres.

7.2 Voorgestelde inzet middelen

Op basis van de aangegeven normering kan de totale voorgestelde middeleninzet als volgt worden gespecificeerd.

Stichtingskosten en exploitatie:

▪ Budget stichtingskosten (categorie I .A)	€ 359.000
▪ Budget investeringsruimte (I.B)	€ 154.000
▪ Budget voor groot onderhoud (categorie I.C)	€ 182.000
▪ Budget zakelijke lasten (categorie I.D)	€ 153.000
▪ Budget exploitatie gebouw (categorie II)	€ 616.000
▪ Budget organisatiekosten (categorie III)	€ 82.000
▪ Budget onderhoud/inrichting speeltuinen (categorie IV)	€ 60.000
▪ Budget openbare speelplekken	€ 11.000
▪ Totaal stichtingskosten en exploitatie	€ 1.617.000

Beheer:

▪ Budget facilitair beheer (categorie V)	€ 1.576.000
▪ Centrale uitvoeringslasten beheer	€ 103.000
▪ Beheer vensterscholen	€ 153.000
▪ Totaal beheer	€ 1.832.000

Totaal inzet middelen accommodatienota € 3.449.000

Ten opzichte van de accommodatienota versie 2004 zijn de middelen voor stichtingskosten en exploitatielasten lager. Dit komt met name doordat het normbedrag voor investeringsruimte is verlaagd. Dit houdt in dat via deze accommodatienota geen middelen voor onder meer nieuwbouw, vervangende bouw en uitbreiding in de budgetten zijn opgenomen. Dergelijke projecten zullen met structurele additionele middelen nieuw beleid bekostigd moeten worden. Nieuwe accommodaties in uitbreidingswijken zullen zowel voor stichtingskosten als exploitatie/beheer via de areaaluitbreiding bekostigd moeten worden. Dit geldt onder meer voor Gravenburg en Meerstad.

De middelen voor beheer zijn fors hoger dan de vorige versie van de accommodatienota. Hiermee wordt tegemoetgekomen aan de wens van de raad om meer beheer beschikbaar te stellen. Verder is het lagere budget voor investeringsruimte aangewend voor versterking van het beheer. Wij gaan er in deze nota van uit dat het schoonmaak eveneens via de beheerpool wordt geregeld.

Bij herverkaveling van de portefeuille WING is 120 duizend euro meer beschikbaar gekomen voor beheer. In dit hogere bedrag is het beheer van een aantal

Vensterscholen meegenomen. Via deze accommodatienota is het beheer van de Vensterscholen integraal via de (middelen voor de) beheerpool opgelost.

7.3 Implementatie, overgangsregeling en incidentele lasten

In deze nota wordt het eindbeeld geschetst. Wij wensen daarbij een redelijke overgangstermijn in acht te nemen. Een aantal zaken dient nog te worden uitgewerkt, zoals de wijziging van de subsidieverordening. Verder willen wij voor de accommodatiebesturen een gefaseerde overgang creëren, hetgeen (extra) kosten met zich meebrengt. Ook zullen mogelijk nog incidentele maatregelen aan de orde zijn, die we op dit moment nog niet kunnen overzien; bijvoorbeeld uitgaven ten behoeve van het aanpassen van speelplekken, verhuizing van activiteiten etc. Daarom stellen we voor het jaar 2006 te benutten om de overgang te realiseren naar de nieuwe situatie. Ingaande 2007 wordt de nieuwe subsidiesystematiek integraal doorgevoerd.

Voor de invoering van de nieuwe subsidiesystematiek is in de meerjarenbegroting voor 2005 en 2006 jaarlijks 200 duizend euro opgenomen (budget voorzieningen voor sport, cultuur en buurten). In verband met de vertraging van de definitieve besluitvorming over de accommodatienota en daarmee ook de vertraagde invoering van de nieuwe systematiek stellen wij voor het bedrag uit de jaarschijf 2005 over te hevelen naar 2006 zodat in dat jaar 400 duizend euro beschikbaar is voor implementatiekosten van deze nota en het opvangen van incidentele tekorten. Naast deze middelen is in de begroting 2006 via nieuw beleid een structureel bedrag van 367 duizend euro opgenomen voor beheer. Deze middelen willen wij ook inzetten voor de overgang naar de nieuwe situatie in 2007. Daar waar mogelijk willen we in 2006 zo snel mogelijk overstappen op de nieuwe subsidiesystematiek en de accommodatiebesturen meer ruimte verschaffen het beheer goed te regelen.

Voor een aantal instellingen wensen wij een specifieke overgangsregeling te treffen, waarbij we het jaar 2006 reeds als een overgangsjaar beschouwen. Voor de Börg willen wij een huurgarantie voor twee jaren afgeven. Voor 2006 wordt het huidige subsidiebedrag op basis van oude systematiek verstrekt. Dit levert geen extra incidentele last op. Voor 2007 ontvangt de Börg nog het verschil in de exploitatiecomponenten tussen oude en nieuwe systematiek. Het D.I.B ontvangt over 2006 en 2007 nog het subsidiebedrag conform oude systematiek. De Hunzeborgh willen wij nog vier jaar subsidiëren maar dan aflopend (2006=100% conform huidige systematiek, 2007=75%, 2008=50%, 2009=25%).

Extra lasten overgangsregeling	2006	2007	2008	2009	Totaal
▪ Börg	0	42.000	0		42.000
▪ D.I.B	0	27.000	0	0	27.000
▪ Hunzeborgh	0	20.000	13.000	7.000	40.000
▪ Totaal	0	89.000	13.000	7.000	109.000

8. Invoering en evaluatie

In het jaar 2006 wordt de invoering van het beleid voorbereid. Ingaande 2007 wordt de nieuwe werkwijze en subsidiesystematiek doorgevoerd. Reeds voor de zomer 2006 komen we met een eerste voortgangsrapportage aangaande het invoeringstraject.

Na één jaar willen we opnieuw bekijken of de normering voor het beheer voldoende houvast biedt voor een goede, efficiënte verdeling van de beschikbare capaciteit. In overleg met de Speeltuincentrale, BBOG en de besturen komt de beheerpool met een advies (inclusief eventuele voorstellen tot wijziging). Bovendien evalueren we het gehele accommodatiebeleid na vier jaar waarbij we opnieuw zullen kijken of vraag en aanbod goed op elkaar aansluiten.